architectenkrant.be

Tweemaandelijks - 27ste jaargang - november/december 2021 #335- www.architectenkrant.be
P505193 - afgiftekantoor Brussel X - ISSN 1374-5352 - verschijnt niet in juli.
Verantwoordelijke uitgever: Philippe C. Maters, Maria van Hongarijelaan 64 b6, 1083 Brussel

Een nieuwe pool

Brussels Gewest kiest ontwerp van BC Architects en Civic Architects voor nieuwe artistieke en creatieve pool Manchester in Molenbeek

Deze gebouwen in de buurt van het kanaal zijn eigendom van de Grondregie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GOB Directie Facilities) en worden momenteel tijdelijk gebruikt in afwachting van de voltooiing van de reconversie. Op termijn zullen ze onderdak bieden aan culturele, artistieke en creatieve producties, evenals aanverwante infrastructuur en voorzieningen (zoals kantoren, een polyvalente zaal en kunstenaarsresidenties).

Het budget voor dit project met gewestelijke uitstraling bedraagt bijna 14 miljoen euro en wordt gefinancierd door het Brussels Gewest in het kader van het Stadsvernieuwingscontract Heyvaert-Poincaré (SVC 5) en door Beliris.

Wesley Degreef, medeoprichter van BC Architects, preciseert dat "het hele complex in de Manchesterstraat een belangrijke pool voor culturele, artistieke en creatieve producties in Brussel zal worden. De sleutel om deze ambitie te bereiken is rekening houden met het feit dat de basis er al ligt op alle niveaus: het sociale en culturele ecosysteem van de wijk, het industriële erfgoed en de rijke geschiedenis die daarmee samenhangt, de aanwezigheid van spelers als Recyclart en Decoratelier, evenals de structuren en materialen die al aanwezig zijn op de site. Sommige van deze kwaliteiten moet simpelweg bewaard blijven, andere moeten weer naar boven worden gehaald en weer andere moeten de mogelijkheid krijgen om te floreren dankzij gerichte ingrepen.

Het enorme bestaande potentieel vormt de basis van onze visie op de toekomst van deze site. Ons voorstel is geen voltooid product, maar een open en evolutief concept. De nadruk ligt op concrete werkprincipes en hypothesen die het ontwerp aansturen, maar het beeld niet definitief bepalen.

Op basis van een sterk afgebakend participatieproces met een focus op "doen" willen we er samen met alle partners aan werken om een aantrekkelijke, toegankelijke, robuuste en klimaatvriendelijke leef- en werkomgeving te creëren." ■

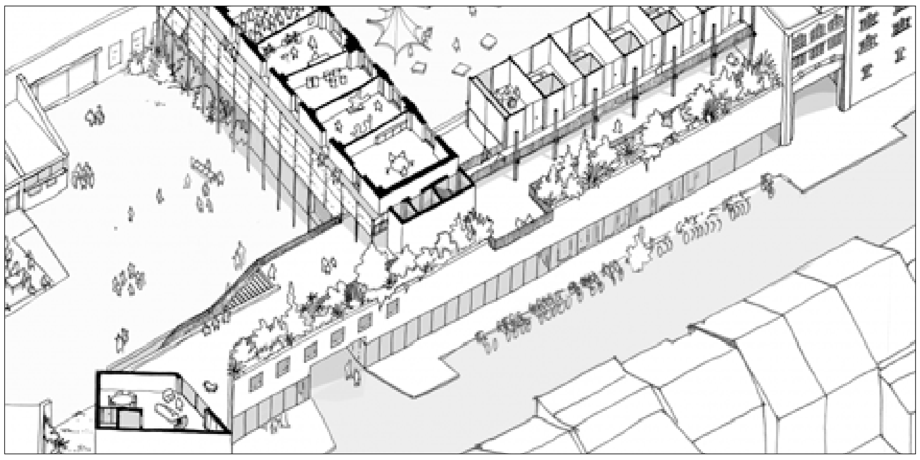

Benthem Crouwel Architects ontwerpt groen herkenningspunt Valley in Praag

Benthem Crouwel Architects heeft de internationale ontwerpwedstrijd voor het nieuwe multifunctionele landmark in de wijk Olbrachtova in Praag gewonnen. Valley combineert woningen, werkplekken en winkels in een nieuwe stedelijke kern. Het indrukwekkende silhouet voegt een sterke identiteit toe aan de stad en kenmerkt zich door een uniek, meanderend landschap ontworpen door Felixx landschapsarchitecten. De prijs is toegekend door het Tsjechisch ontwikkelingsbureau Velska.

Het winnend ontwerp van Benthem Crouwel Architects valt op door de hoogwaardige openbare ruimte met haar netwerk van sfeervolle pleinen en straten, die zijn aangesloten op winkels, metro, restaurants en de omliggende wijk.

Hoge kantoortoren

Twee accenten verankeren het ensemble van torens in de omgeving en onderstrepen het belang van deze locatie; de hoge kantoortoren vormt met zijn karakteristieke, diagonale insnijding een nieuw herkenningspunt in de stad en het lage, maar al even opmerkelijke gebouw aan de zuidkant van het perceel benadrukt het belang van de Valley in Olbrachtova, door met een diagonale uitkraging de ingang van de metro uit te lichten.

Gebouwen optimaal verbonden met omgeving

De stedenbouwkundige opzet is zo ingericht dat alle gebouwen optimaal verbonden zijn met hun omgeving en goed bereikbaar zijn vanaf de buitenwegen. Door de hoge dichtheid van de gebouwen en sterke programmering voegen we een gedefinieerde en aangename openbare ruimte toe aan het gebied, gericht op voetgangers. Een netwerk van straatjes en pleintjes, gaat een sterke verbinding aan met haar gebruikers. Overdag zorgen het metrostation, de winkels en de kantoren voor constante aanloop en 's avonds creëren bewoners en bezoekers van bars en restaurants een bruisende en levendige sfeer in het gebied.

Glooiend groen landschap

Het gebouwencomplex wordt bekroond met een glooiend, groen landschap dat is geïnspireerd op de natuurlijke topografie van de Bohemen. Zo verdelen de hoogtelijnen het dak in verschillende gebieden waar een doorlopende route ('route architecturale') doorheen slingert, van gebouw naar gebouw, over verschillende loopbruggen. Het landschap op de laagste daken biedt, met haar weelderige grassen en bloemen, ruimte voor recreatie.

Het middelste deel bevat talrijke bomen en kleinere ontmoetingsplaatsen voordat het overgaat in een meer steenachtig gebied op de hoogste daken, vergelijkbaar met een natuurlijke boomgrens op de top van een berg. Een appartement in Valley heeft niet alleen een eigen balkon of loggia, de nieuwe bewoners kunnen ook rekenen op een spectaculair panoramisch dak-landschap.

> "De stedenbouwkundige opzet is zo ingericht dat alle gebouwen optimaal verbonden zijn met hun omgeving en goed bereikbaar zijn vanaf de buitenwegen"

Duurzaamheid en toekomstbestendig

De zorgvuldig gekozen oriëntatie van het dak zorgt voor een ideale balans tussen daglicht, schaduw, zonnewarmte en energie. Het groene dak-landschap zorgt voor een hoge isolatiewaarde die de hoeveelheid benodigde energie voor verwarming en koeling van het gebouw reduceert.

De geïntegreerde PV-panelen op het dak en in de gevels van het kantoorgebouw wekken ter plaatse schone energie op én verkleinen het glasoppervlak in de gevel. In tegenstelling tot haar dynamische uitstraling is het gebouwenensemble volledig gebaseerd op een standaard grid. Dit modulaire ontwerp maakt het gebouw toekomstbestendig, circulair en aanpasbaar. ■

Wasserstrich Special, karaktervolle elegantie

Ontdek de zes nieuwe tinten in de Wasserstrich Special collectie.
Exclusief verkrijgbaar in het smalle Eco-brick formaat.
De slanke Wasserstrich Special is langer dan de gemiddelde gevelsteen. Zo kunt u horizontale lijnen creëren in uw architectuur. De verweerde, licht geschaafde look geeft uw gevel extra karakter. De kleurschakeringen hebben vrij spel – de Wasserstrich Special collectie is trouwens uitgebreid met zes nieuwe tinten. Verkrijgbaar in het Eco-brick formaat dat meer ruimte overlaat voor isolatie. Een mooie en duurzame keuze voor zowel nieuwbouw als renovatie.

Eco-brick®
- ☑ Smalle gevelsteen
- ☑ Meer ruimte voor isolatie
- ☑ Duurzame keuze

Ontdek de Wasserstrich Special collectie in onze showrooms in Londerzeel of Kortrijk.

Wienerberger

Rust en geborgenheid in Ronald McDonald Huiskamer Nijmegen

Wonderlijke omgeving voor zieke kinderen en hun ouders in het Amalia Kinderziekenhuis. — Een warme, huiselijke plek midden in het Radboudumc Amalia kinderziekenhuis. Dat is 'de Kiezel', de nieuwe Ronald McDonald Huiskamer. De Huiskamer is een futuristisch ogend ontwerp van zwevende kiezelstenen. De ronde, zachte vormen met olijke ogen en vrolijk interieur prikkelen alle zintuigen. Van jong en oud.

In het Radboudumc Amalia kinderziekenhuis is de nieuwe Ronald McDonald Huiskamer 'de Kiezel' geopend. Het ontwerp is van EGM architecten, het interieur van Thoben & Minten. De Huiskamer is een futuristisch ogend ontwerp van zwevende kiezelstenen. De ronde, zachte vormen met olijke ogen en vrolijk interieur prikkelen alle zintuigen. Zo zijn jonge patiënten en hun ouders even weg uit de medische omgeving.

Huiskamer hangt als zwevende kiezelstenen tussen verdiepingen

De Kiezel bestaat uit drie lagen, die zijn verbonden met een wenteltrap. Naast de ontvangstruimte en private kolfruimte, zijn er drie gezellige zithoeken, een speelruimte en een keuken. Hiermee biedt de Huiskamer veel verschillende plekken.

EGM-architect Daniel van den Berg: "De vorm en uitstraling van dit ontwerp sluiten perfect aan bij het thema 'Theater der Natuur' van het Amalia kinderziekenhuis. Het is een combinatie van openheid en privacy. De Huiskamer hangt als zwevende kiezelstenen tussen twee verdiepingen in en valt op door zijn ronde vormen. Binnen zorgen vloeiende overgangen voor geborgen ruimten vol intimiteit en rust."

Ontwerp springt in het oog

De Huiskamer is een onderdeel van Ronald McDonald Huis Nijmegen. Daar logeren ouders, broertjes en zusjes van kinderen die zijn opgenomen in het Radboudumc.

Erny Boots, manager van het Nijmeegse Huis: "De nieuwe Huiskamer is een langgekoesterde wens en vervangt de drie verschillende en te kleine verblijfsruimten in het ziekenhuis. Het ontwerp springt al van ver in het oog, want bezoekers die vanaf de hoofdingang komen aanlopen, zien de kiezels van buitenaf al hangen.

Via de hoofdentree aan het oostelijk gelegen Geert Grooteplein loop je langs brainstormruimten en het Innovation Park naar het overdekte binnenplein. Dit nieuwe atrium ligt één niveau lager en is via een ruime zit- en looptrap bereikbaar. Bij formele en informele bijeenkomsten op het plein doet de trap dienst als tribune.

Het atrium vormt een prettige verblijfsruimte en door zijn ligging ook een vanzelfsprekende ontmoetingsruimte. De koffiebar en balkons van hoger gelegen vloeren bieden zicht op het plein. In het atrium is een lichtwerk van kunstenaar Jolanda Muilenburg opgenomen.

Studenten ontmoeten elkaar in het hele gebouw: toevallig bij de koffiebar of op de tribunetrap, of tijdens een les of praktijksimulatie, legt het architectenbureau uit. Ook ontmoeten studenten en professionals uit het werkveld elkaar door de symposia in het auditorium of trainingen in een van de congres- en vergaderzalen.

Als interieurarchitect was Susanne Holtz Studio bij het Experience Center betrokken. Landschapsarchitect bij het project was Copijn landschapsarchitecten. In totaal biedt het nieuwe gebouw een oppervlakte van 10.000 m² bvo.

Het Experience Center vormt een belangrijk onderdeel van de vernieuwde academische campus binnen het masterplan Radboudumc. Dat plan loopt door tot 2030, vertelt EGM; in 2022 moet het nieuwe Hoofdgebouw in gebruik worden genomen, daarna volgt nog de sloop van tientallen gebouwen en de aanleg van een nieuw verbindend landschap. ■

> "Het is een combinatie van openheid en privacy"

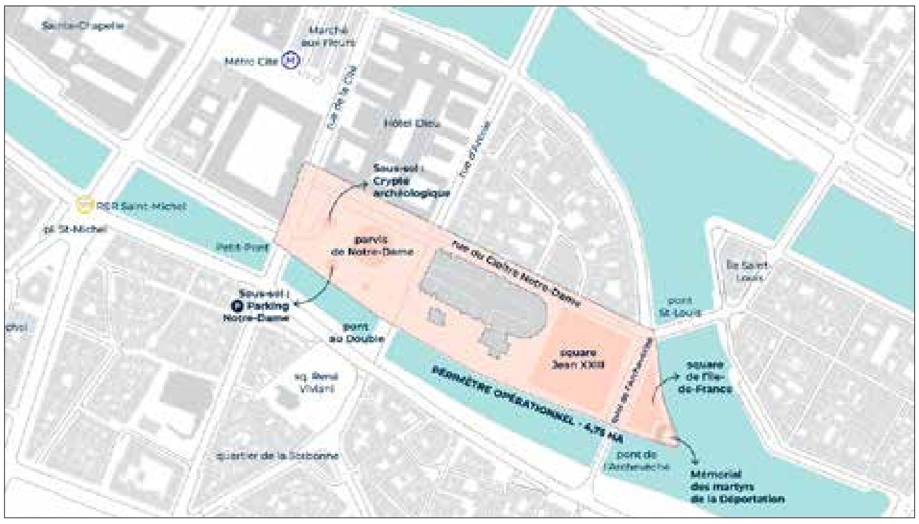

Ontwerpwedstrijd

Bureau Bas Smets kandidaat voor herinrichten omgeving Notre Dame in Parijs.

Het Belgische Bureau Bas Smets vormt samen met de Parijse bureaus Grau en Neufville-Gayet een van de vier teams die zijn geselecteerd in de ontwerpwedstrijd voor de herinrichting van de omgeving van de Notre Dame in Parijs. Het doel van de herinrichting is om de Parijzenaren te laten terugkeren naar de wieg van hun stad en om toeristen in de beste omstandigheden te ontvangen.

Parallel aan de reconstructie van de Notre Dame na de verwoestende brand is vorige lente een ontwerpwedstrijd gelanceerd voor de herinrichting van de onmiddellijke omgeving van de kathedraal.

Concreet omvat de opdracht:

- Het voorplein en zijn ondergrondse ruimtes waaronder de archeologische crypte en ondergrondse parking
- De pleinen Jean XXIII en 'Île-de-France (gelegen achter de kathedraal) tot aan 'Ile de la Cité
- De kades van de Seine
- De aangrenzende straten (rue du Cloître-Notre-Dame, rue de la Cité, quai de l'Archevêché).

De grote moeilijkheid ligt in het feit dat het gebied omringd is door gebouwen en landschappen met een hoge erfgoedwaarde, die erkend en beschermd zijn, vooral omwille van hun ligging vlakbij de site 'Paris, rives de la Seine', die op de werelderfgoedlijst van Unesco staat sinds 1991.

Het doel van de herinrichting is om de Parijzenaren te laten terugkeren naar de wieg van hun stad en om toeristen in de beste omstandigheden te ontvangen. Dat impliceert een volledige hertekening van de toegang tot de kathedraal, zijn ingangen vanaf het voorplein, de beheersing van de verkeersstromen, de continuïteit met de Seine, de beplanting van de site en de routes over het eiland.

Daarbij is het zaak om de historische rijkdom van de site bewaren en in de verf zetten, waaronder de perspectieven naar de kathedraal langs alle toegangswegen. De vraag is ook om het gebruik van het gebied te diversifiëren, zodat het deel kan gaan uitmaken van het dagelijkse leven van de Parijzenaren. Daarnaast moet gezorgd worden voor een vlotte toegang tot de kathedraal en de landschappelijke kwaliteiten van de site te versterken, onder meer met het oog op biodiversiteit. Verder vraagt het stadsbestuur om de CO_2-uitstoot van het project tot een minimum te beperken.

Vier finalisten

Uiteindelijk werden vier finalisten geselecteerd. In de zomer van 2022 wordt het definitieve ontwerpteam aangeduid.

- Bureau Bas Smets samen met Grau en Neufville-Gayet.
- Michel Desvignes i.s.m. Grafton Architects en Urban Eco.
- Aymeric Antoine en Pierre Dufour in samenwerking met Ateliers jours en Auxilia.
- Jacqueline Osty & associés in samenwerking met Bernard Desmoulin en Orma Archittettura. ■

Build Circular.Brussels

Brussel wil 600 bouwbedrijven ondersteunen bij hun transitie naar het circulaire bedrijfsmodel

Op 25 oktober 2020 lanceerden het BRC Bouw en de Confederatie Bouw Brussel-Hoofdstad met de steun van Leefmilieu Brussel een gloednieuw programma om Brusselse bedrijven op te leiden en te begeleiden naar circulair bouwen, met de naam Build Circular.Brussels. Dit is een steunmaatregel uit het Brusselse herstelplan om het concurrentievermogen van de bedrijven te versterken tijdens de coronacrisis.

Volgens een enquête van de Confederatie Bouw waaraan 359 bedrijven hebben deelgenomen ondervindt de sector alsmaar meer problemen tegen de achtergrond van COVID-19. Terwijl 56% van de bedrijven aangeeft veel kleinere orderportefeuilles te hebben, is 38% van plan om tegen het einde van het jaar een deel van het personeel te ontslaan. Om de bouwsector te ondersteunen, plant het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in zijn herstelplan om bijna 600 bouwbedrijven op te leiden en te begeleiden. Dit ambitieuze project werd toevertrouwd aan de Confederatie Bouw Brussel-Hoofdstad (CBB-H) en aan het BRC Bouw, twee actieve spelers in de Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu die van Brussel een gewest heeft gemaakt dat in de voorhoede staat bij duurzaam bouwen.

Via opleidingen begeleid door deskundigen en een gepersonaliseerde ondersteuning wil het project 'Build Circular.Brussels' de Brusselse bedrijven helpen om minder hulpbronnen te verbruiken en minder afval te produceren. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de kmo's en zko's, die bijna 90% van de bouwbedrijven met personeel in het Brussels Gewest vertegenwoordigen. Daarnaast staat het menselijke aspect en het bevorderen van lokale werkgelegenheid centraal in deze aanpak.

Met een hoge dichtheid van gebouwen, weinig onbebouwde percelen en 70% van de gebouwen van vóór 1945, wordt het Brusselse grondgebied gekenmerkt door bouwplaatsen waar sloop-heropbouw of renovatie plaatsvindt. De specifieke kenmerken van het Gewest maken het een ideale voedingsbodem voor innovatie op het vlak van circulariteit en om zich te positioneren als een Europese leider op het vlak van rationeel gebruik van hulpbronnen en het hoogwaardiger hergebruik van materialen en «afval». De prioriteit is nu om van het dominante lineaire model – ontginnen, consumeren, weggooien – over te gaan naar dat van de circulariteit waarbij het volledige potentieel van het «afval» van vroegere bouwplaatsen zou worden teruggewonnen.

Hergebruik van materialen zal worden aangemoedigd en de nadruk zal ook worden gelegd op een beter beheer en een vermindering van de afvalproductie. Bedrijven zullen leren om de voorkeur te geven aan hernieuwbare hulpbronnen en zelfs te anticiperen op de toekomstige evolutie van gebouwen door te denken aan de demonteerbaarheid van bouwelementen, enz. Vandaag de dag vertegenwoordigt het afval van de sector meer dan 30% van het niet-huishoudelijk afval van de hoofdstad, ofwel 628.000 ton per jaar. Hoewel 91% hiervan naar recycling wordt gestuurd, vermindert de gebruikswaarde in de meeste gevallen terwijl deze door upcyclingprocessen zou kunnen worden verhoogd.1 Het doel van Build Circular.Brussels is bedrijven in staat te stellen om gratis opleiding te volgen over de specifieke kenmerken van circulair bouwen en begeleiding te krijgen bij het duurzaam omzetten van deze verworven kennis in hun businessmodel. Bedrijven die deze opleidingstrajecten hebben gevolgd zullen opgenomen worden in lijsten die aan opdrachtgevers ter beschikking zullen worden gesteld. ■

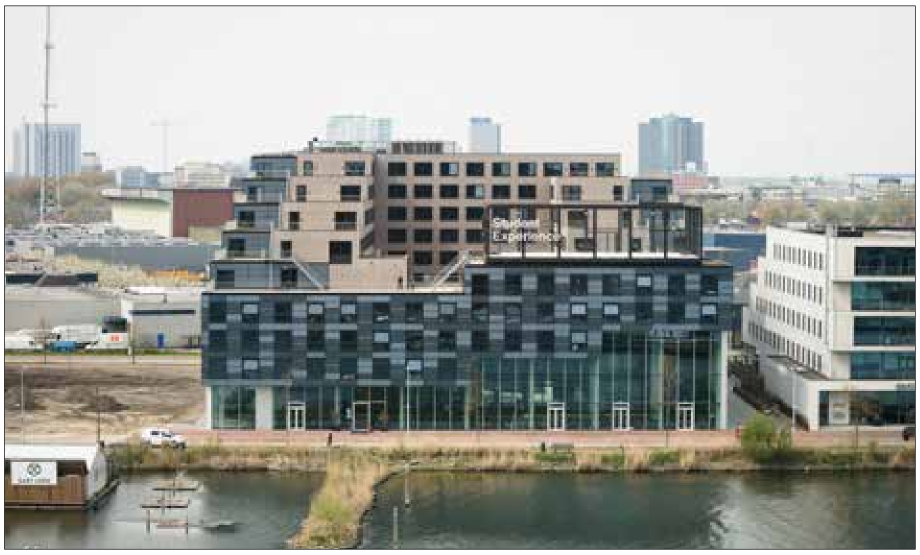

Europa's duurzaamste studentenhuisvesting

In Amsterdam is Student Experience Amsterdam Minervahaven gerealiseerd en volledig in gebruik genomen, alle ruimten zijn verhuurd. Student Experience Amsterdam Minervahaven is het meest duurzame studentencomplex van Europa. Het complex ontving de awards voor Best Sustainable Student Housing & Best Student Housing Property.

Prijswinnend studentencomplex

De gevels zijn aan drie zijden van het door VURB Architects ontworpen gebouw voorzien van zonnecellen zodat het complex grotendeels zelfvoorzienend kan zijn in de energiebehoefte. Deze techniek is nog niet eerder op zo'n grote schaal toegepast in Nederland. De PV-panelen in de gevel zijn voorzien van een selectieve glasplaat die één bepaalde lichtfrequentie terugkaatst. De montage van de kleurloze panelen onder een hoek van vier graden zorgt voor variatie in de kleurwaarneming. Student Experience Amsterdam Minervahaven is een gebouw van 25.000m² en biedt verblijf aan ongeveer 600 internationale studenten. "Studenten kunnen hier samen leven, ontspannen, studeren, sporten en werken. De lobby en begane grond zijn voor iedereen van binnen en buiten het gebouw toegankelijk. Hier bevinden zich het restaurant, gym, lounge, studie-, vergader- en commerciële ruimtes en een gelijkvloerse fietsenstalling," aldus Johan en Letty Verweij van Student Experience.

De realisatie van het pand is een eerste stap binnen de gemeentelijke ambitie om het gebied Haven-Stad, gelegen ten westen van het centrum en waar de Minervahaven onderdeel van is, te transformeren tot een levendig woon- en werkgebied. Student Experience Amsterdam Minervahaven werd bekroond met twee awards, het won de prijs voor Best Sustainable Student Housing en voor Best Student Housing Property. De jury van de eerste prijs roemde het studentencomplex onder andere vanwege de 360-graden aanpak van duurzaamheid. Het gebouw is trendsettend, maar bewoners wordt ook geleerd hoe je duurzaam kunt leven. Vanuit de jury voor Best Student Housing Property was er lof voor het community-aspect dat centraal staat en zorgt voor een hoge tevredenheid onder de studenten.

Hoge duurzaamheidseisen

De gemeente Amsterdam stelde voorafgaand aan het project hoge duurzaamheidseisen op voor het studentencomplex, met een BREEAM Excellent-certificaat als uitgangspunt. Toekenning van dit label aan een studentenlocatie is uniek.

> "Het gebouw is trendsettend, maar bewoners wordt ook geleerd hoe je duurzaam kunt leven"

Een extra uitdaging was dat het dak als collectieve ruimte voor de bewoners wordt gebruikt. Hierdoor konden er geen installaties en PV-panelen op geplaatst worden. Om het gewenste BREEAM Excellent-certificaat te kunnen behalen, is vooraf een haalbaarheidsstudie uitgevoerd om inzichtelijk te krijgen wat de energiebesparende maatregelen voor effect zouden hebben op de BREEAM-score.

Om het BREEAM Excellent-certificaat te behalen, zijn diverse technische duurzaamheidsoplossingen toegepast. "Meest bijzondere aan dit project is de toepassing van PV-panelen in de gevel. Een WKO-installatie in combinatie met een elektrische warmtepomp en stadsverwarming (voor de pieklast) zorgen voor de verwarming in de winter en koeling in de zomer. Het gebouw is voorzien van lage temperatuurverwarming via vloerverwarming. Energiezuinige ledverlichting is toegepast en in de badkamer is een pulsregeling aanwezig," aldus projectleider Ronald de Jong van Techniplan Adviseurs. Bij de keuze voor materialen is door de aannemer volgens de 'Bewuste Bouwers Gedragscode' gewerkt.

In totaal is 2.918 m² aan gevelpanelen toegepast, waarvan 1.770m² PV-panelen. Door de geïnstalleerde PV-panelen wordt, afhankelijk van de oriëntatie, een energieopwekking van 77-109 kWh/m2 bereikt. De verwachte jaarlijkse energieopbrengst bedraagt circa 165.000 kWh. De aanvullende investering van de panelen wordt door deze energieopwekking terugverdiend. Uitgaand van € 0,17 per kWh is de verwachte terugverdientijd op de zuidgevel 13 jaar.

Verbinding tussen heden en toekomst

Het gerealiseerde studentencomplex vormt met zijn bijzondere ontwerp de verbinding tussen de bestaande bedrijfsgebouwen in de Minervahaven en de toekomstige ontwikkelingen in het gebied. "Uitzichten over de haven, de binnenstad en de tuin wisselen elkaar af, en verankeren het gebouw in de stad. Door te kiezen voor een gelaagd en open ontwerp is het een robuust en toch vriendelijk gebouw geworden.

De 596 appartementen zijn in een carré op een multifunctionele plint geplaatst, met een oplopend volume in terrasvorm vanaf de vierde tot de negende verdieping. Aan de waterzijde sluit het gebouw aan bij de maat en schaal van de huidige bebouwing. De top van het gebouw, op ongeveer 35 meter hoogte, is met een voetpad te bereiken. Tuinen, sportaccommodaties en terrassen worden zo met elkaar verbonden. Zoveel mogelijk studentenkamers hebben uitzicht op het water," vertelt Volker Ulrich van VURB Architects. ■

Elektrisch rijden: hefboom voor ruimtelijke transitie?

OPEN BRIEF VAN DE VLAAMSE BOUWMEESTER - De gewoonte om ons individueel met de wagen te verplaatsen over soms relatief korte afstanden heeft enorme gevolgen voor ons woonmilieu. Het merendeel van onze publieke ruimte is voorbehouden voor mechanisch verkeer.

De transitie naar elektrisch rijden geeft ons een aanleiding om die ruimte opnieuw in te richten. Die kans zouden we met z'n allen moeten grijpen, en wel onmiddellijk... vóór we vaststellen dat het weer eens te laat is.

Geachte beleidsmakers,

Nu we midden in de klimaatcrisis zitten, geraakt het debat over de oorzaken en verantwoordelijkheden wat op de achtergrond en lijkt iedereen het erover eens dat er dringend maatregelen nodig zijn. In het kader daarvan zet de Vlaamse regering onder meer in op de elektrificatie van het wagenpark. Vanaf 2029 wil Vlaanderen dat er geen nieuwe diesel- en benzinewagens meer worden verkocht. Het valt te betwijfelen of daarmee het individueel wagengebruik zal afnemen ten voordele van de fiets en het openbaar vervoer. We weten ook dat in de file staan met een elektrische wagen even vervelend is als met een wagen met benzine- of dieselmotor. Maar op zich is kiezen voor een wagen zonder CO_2-uitstoot een goede zaak.

Om de transitie waar te maken moeten er enorm veel nieuwe laadpalen geplaatst worden, men spreekt van 100.000 stuks tegen 2030. Zo worden we er meteen aan herinnerd, dat de transitie naar elektrisch rijden ook een ruimtelijke kwestie is. Hoe gaan we die organiseren? Planten we de laadpalen her en der, conform onze traditionele rommelige ruimtelijke structuur? Plaatsen we ze op vraag van de individuele gebruiker, zodat iedereen op wandelafstand over een laadpaal beschikt? Wordt het laadpalengrid m.a.w. uitgerold als een nieuwe 'nutsvoorziening', naar analogie met energie- en waterleidingen? Gaan we het aanbrengen van laadpunten tegen de voorgevel van rijwoningen promoten, zodat de publieke parkeerplaats voor de voordeur definitief wordt geprivatiseerd? Of nog erger: gaan we de lintbebouwing en de verharding van voortuinen bestendigen omdat daar de op te laden wagen moet staan? Wordt het straks nog moeilijker om stukken openbaar domein tot wandelzone te maken waar kinderen kunnen spelen en bewoners elkaar ontmoeten, omdat het openbaar domein toegankelijk moet blijven voor wagens die aan hun laadpunt moeten geraken?

Er vallen ook andere oplossingen te bedenken. De elektrificatie van het wagenpark kan een hefboom zijn om ons ruimtegebruik te reorganiseren. Ze biedt een kans om individuele wagens strategisch te groeperen en zo publieke ruimte opnieuw ter beschikking te stellen van omwonenden en in de woonkernen van steden en gemeenten een woonmilieu te scheppen dat ontmoeting stimuleert. Ze biedt een kans om ruimte vrij te maken en die te vergroenen en te ontharden. Ze biedt een kans om de deelwagen ingang te doen vinden.

In het verleden zijn wij in Vlaanderen vaker enthousiast op nieuwe ontwikkelingen ingegaan zonder daar altijd de ruimtelijke gevolgen van in te zien. Het resultaat daarvan is onze legendarische gespreide bebouwing, die ons vandaag parten speelt vanwege de hoge verhardingsgraad, een tekort aan toegankelijke open ruimte in dichtgebouwde gebieden, lange en dure linten van nutsleidingen, druk individueel autoverkeer, een onmogelijk performant te organiseren openbaar vervoer en bijna geen aaneengesloten natuurgebieden.

De transitie waar we nu voor staan zal een grote impact hebben op onze ruimtelijke ordening. Plaatsen we ze louter in het teken van business as usual en het maximaal bestendigen van de huidige situatie, dan zal die transitie onvermijdelijk botsen met de – toch algemeen onderschreven – strategische doelstellingen van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Dan vallen de 'kernkwaliteiten van de leefomgeving' die in dat kader werden gedefinieerd (gedeeld en meervoudig ruimtegebruik, biodiversiteit, klimaatbestendigheid, gezondheid, inclusief samenleven etc.) nóg moeilijker te realiseren. Nemen we de zorg voor de (open) ruimte echter van bij het begin van deze transitie mee, dan kunnen we heel wat ruimtelijke winsten boeken. Dan wordt de omslag naar een CO_2-arme omgeving een oportuniteit voor toekomstbestendig ruimtegebruik.

De Vlaamse overheid heeft een verantwoordelijkheid om de transitie naar elektrisch rijden ook ruimtelijk in goede banen te leiden en is ook het best geplaatst om hierin de lokale besturen te ondersteunen. Als Team Vlaams Bouwmeester hebben wij de knowhow en het netwerk om dit proces ruimtelijk te begeleiden. Laten we de ruimtelijke expertise, waarover wij in Vlaanderen in overvloed beschikken, inzetten om onze leefruimte te verbeteren.

Erik Wieërs, Vlaams Bouwmeester ■

Klimaatneutraal tegen 2050?

Dan moet Europa expansie groene energie verdrievoudigen (Elia)

Wil Europa een klimaatneutraal energiesysteem bereiken tegen 2050, dan moet het de jaarlijkse uitbreiding van hernieuwbare energiebronnen verdrievoudigen. Minstens even belangrijk is het ontwerpen van een goed hernieuwbaar systeem om de seizoensgebonden schommelingen van hernieuwbare energiebronnen op te vangen, belangrijker zelfs dan een grootschalige hoeveelheid aan groene moleculen. Dat schrijft hoogspanningsnetbeheerder Elia in zijn studie "Roadmap to Net Zero".

Hoe ziet een CO_2-neutraal Europees energiesysteem eruit in 2050? Beschikt Europa over voldoende hernieuwbare energiebronnen ? Hoe houden we vraag en aanbod in evenwicht in een systeem met veel hernieuwbare energie? En hoe houden we het licht aan tijdens langere periodes met weinig of geen wind en zon? Die vragen tracht Elia te beantwoorden in "Roadmap to Net Zero". Daarvoor namen de onderzoekers drie dimensies van het elektriciteitssysteem onder de loep: de energiebalans, flexibiliteit en bevoorradingszekerheid.

Op de weg naar klimaatneutraliteit onderscheidt Elia twee mogelijke trajecten. Zo is er enerzijds het 'elektrificatietraject' (ELEC-traject), waarbij Europa's directe elektriciteitsvraag tegen 2050 met 70 procent is toegenomen door doorgedreven elektrificatie. Anderzijds is er 'het moleculentraject' (MOL-traject), waarbij Europa's directe elektriciteitsvraag tegen 2050 met 30 procent is toegenomen door een hoger aandeel groene moleculen in de energieconsumptie.

Wat de energiebalans betreft, berekenden de onderzoekers dat de totale elekriciteitsvraag (directe en indirecte elektriciteit) van Europa in 2050 in het MOL-traject 1.800 terrawattuur (1,8 miljard kilowattuur) hoger is dan in het ELEC-traject. Dat komt overeen met drie keer de huidige elektriciteitsvraag van Duitsland. Om het ELEC-traject te kunnen volgen is volgens Elia 70 procent meer directe elektriciteit nodig dan vandaag. "Voldoen aan de directe elektrificatie in Europa zal enkel mogelijk zijn als we de jaarlijkse uitbreiding van hernieuwbare energiebronnen versnellen met een factor drie, efficiëntie verbeteren en bijkomende interconnectoren bouwen", stelt Elia.

Hernieuwbare energiebronnen brengen dagelijkse, wekelijkse en seizoensgebonden schommelingen in de energiebevoorrading met zich mee. Maar, stelt Elia, "je hebt geen grote grootschalige hoeveelheden groene moleculen nodig om de seizoensvariaties op te vangen". "Om de schommelingen van de hernieuwbare energiebronnen op te vangen en het evenwicht te handhaven tussen vraag en aanbod, heb je een goed ontworpen systeem nodig." Zo kunnen seizoensgebonden schommelingen bijvoorbeeld geminimaliseerd worden door slim te schakelen tussen windenergie (meer voorhanden in de winter) en zonne-energie (meer voorhanden in de zomer).

Maar toch zal Europa in 2050 over een aanzienlijke "stuurbare capaciteit" moeten beschikken in zijn elektriciteitssysteem om periodes met een laag aanbod en een hoge vraag te overbruggen, al schat Elia dat die periodes zeldzaam zullen zijn.

Elia formuleert nog vier aandachtspunten om klimaatneutraliteit tegen 2050 te bereiken. Niet alleen moet de jaarlijkse expansie van hernieuwbare energiebronnen verdrievoudigd worden, ook moet het potentieel aan hernieuwbare energie binnen Europa efficiënt gebruikt worden. Ten derde moet de elektrificatie van mobiliteit, verwarming en eindgebruikerstoestellen voorrang krijgen. "Elektrificatie zorgt voor flexibiliteit om de verdere integratie van hernieuwbare energiebronnen te vergemakkelijken en vermindert de uiteindelijke energievraag", stelt Elia. Ten vierde moeten groene moleculen voorrang krijgen "om grijze waterstof te vervangen en om sectoren koolstofvrij te maken waar elektrificatie geen optie is". ■

Commissie zet licht op groen voor eengemaakte woon- en energiepremie

De gemeenschappelijke commissie Energie en Wonen in het Vlaams Parlement heeft woensdag het licht op groen gezet voor de vereenvoudigde en eengemaakte woon- en energiepremie. Bedoeling is dat particulieren en bedrijven in de tweede helft van 2022 via één online loket een premie kunnen aanvragen voor renovatie én energiebesparende investeringen.

“Door de administratieve mallemolen een halt toe te roepen en alles eenvoudiger te maken, willen we ervoor zorgen dat meer Vlamingen de intentie om te renoveren omzetten in daden”, zeggen ministers Matthias Diependaele (Wonen) en Zuhal Demir (Energie).

De Vlaming heeft een baksteen in de maag, maar wie nu wil renoveren, moet zich eerst door een kluwen van procedures en premies worstelen. Verbouwers worden van hot naar her gestuurd tussen de verschillende bevoegde instanties en vinden niet altijd vlot hun weg in het bos aan premies.
De Vlaamse regering heeft daarom al langer plannen om te komen tot een vereenvoudigde en eengemaakte woon- en energiepremie. De bedoeling is dat aanvragers in de toekomst - er is sprake van de tweede helft van 2022 - op één unieke plaats terecht kunnen om ondersteuning bij hun verbouwingen aan te vragen.

In het Vlaams Parlement hebben de plannen nu een horde genomen door de goedkeuring in de gemeenschappelijke commissie Energie en Wonen.

Om de premieaanvragen zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken, komt er een uniek loket met daarin zowel de verbouw- en renovatiepremies en de premies van netbeheerder Fluvius.

De eengemaakte premie zal werken met drie doelgroepen (twee inkomensafhankelijke en een algemene doelgroep) en acht categorieën van werken. Die werken gaan van dakrenovatie en buitenmuurrenovatie naar gascondensatieketels en hernieuwbare energie.

Voor de eengemaakte premie wordt er ook gesleuteld aan de voorwaarden. Een belangrijke wijziging is dat voortaan woningen die minstens 15 jaar in gebruik zijn, in aanmerking komen voor de meeste premies. Voor investeringen in hernieuwbare energie moet de woning al minstens 5 jaar vergund zijn en moet de EPB-aangifte al conform de eisen zijn ingediend. ■

Is het einde van het hypothecair mandaat in zicht?

Is het einde van het hypothecair mandaat in zicht?Als je een hypotheeklening neemt voor een woning, dan vraagt de bank waarborgen. Zo vestigt de bank een hypotheek op je woning of kan ze ook kiezen voor een hypothecair mandaat. Dat laatste is goedkoper voor jou, maar houdt ook enkele nadelen in. Europa stelt intussen meer en meer vragen bij het hypothecair mandaat. De kans bestaat dan ook dat het mandaat binnen afzienbare tijd veel minder vaak toegekend zal worden ...

Als je leent voor de aankoop van je woning, dan wil de bank natuurlijk garanties dat je die lening correct zult terugbetalen. Als onderpand voor de lening kan de bank een hypotheek vestigen of een hypothecair mandaat nemen. Wat is het verschil tussen beide?

Hypotheek: de bank dekt zich hiermee in voor het volledige kredietbedrag. De duur van een hypothecaire inschrijving bedraagt steeds 30 jaar. De bank kan een hypotheek nemen voor het volledige bedrag + 10% aanhorigheden (kosten die de bank zou moeten maken als je woning openbaar verkocht moet worden omdat je de lening niet terugbetaalt).

Hypothecair mandaat: je geeft de bank hiermee toestemming om op eender welk moment tijdens de looptijd van je lening een hypotheek te vestigen voor een bepaald bedrag.

Een bank kan er ook voor kiezen om beide systemen te combineren: een hypotheek voor een bepaald bedrag en een hypothecair mandaat voor het resterende saldo.

Pluspunten van een hypothecair mandaat

Het belangrijkste voordeel van een hypothecair mandaat is duidelijk: je betaalt veel minder kosten dan voor een hypotheek. Het verschil kan enkele duizenden euro's bedragen.

Minpunten van een hypothecair mandaat

Er zijn een aantal nadelen verbonden aan een hypothecair mandaat. Die hou je best in het achterhoofd als je beslist:

De bank bepaalt zelf of ze genoegen neemt met een mandaat of niet.

Als de bank na verloop van tijd via het mandaat toch een hypotheek neemt, dan betaal je alsnog alle kosten hiervoor. Je betaalt in dat geval dus tweemaal!

In sommige gevallen vragen banken om, in ruil voor het verkrijgen van een hypothecair mandaat, een aantal nevenproducten bij hen af te nemen. Denk aan een brandverzekering, schuldsaldoverzekering, pensioensparen, ... Je moet hier goed mee opletten, want de kans bestaat dat deze producten bij de bank veel duurder zijn dan bij andere aanbieders. Op die manier kan je het voordeel van de lagere kosten van een hypothecair mandaat snel kwijt zijn.

Europa heeft vragen bij het hypothecair mandaat

De Europese bankenautoriteit is van mening dat een hypothecair mandaat banken minder bescherming biedt dan een hypotheek. Binnen de Basel IV-kapitaalnormen zullen banken leningen met een hypothecair mandaat in de toekomst dan ook moeten beschouwen als leningen zonder waarborg. Dit betekent dat de banken hiervoor meer kapitaal zullen moeten aanleggen. Als dit ook echt in de praktijk gebracht wordt, is de kans reëel dat banken veel minder snel een hypothecair mandaat zullen toekennen. ■

Symbolische eerstesteenlegging

Op 7 oktober legde Vlaams Minister-president en Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management Jan Jambon legde de symbolische eerste steen van het nieuwe kantoorgebouw dat in 2023 de werkstek wordt van 4.750 Vlaamse ambtenaren in Brussel.

Ter gelegenheid maakte Vlaams Minister-president Jambon bekent dat het gebouw de naam Marie-Elisabeth Belpaire zal dragen. Deze naam van werd gekozen uit een lijst suggesties ingestuurd door Vlaamse-overheidsambtenaren. Marie-Elisabeth Belpaire (1853-1948) was een van de invloedrijkste vrouwen in Vlaanderen aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw.

Ze vervulde een voortrekkersrol in de ontwikkeling van degelijke opleidingen voor meisjes en stichtte verschillende scholen in Antwerpen waar in het Nederlands werd onderwezen. Zo kregen meisjes opleidingskansen voor hoger onderwijs buiten de traditionele onderwijs- en zorgberoepen.

Het Marie-Elisabeth Belpaire-gebouw maakt deel uit van het ZIN-project dat niet alleen kantoren en coworkingruimtes omvat, maar ook leefruimtes met appartementen, een hotel en handelszaken.

De ombouw van de WTC 1 & 2 Torens in de Brusselse Noordwijk kadert in Befimmo's ambitieuze visie op vlak van duurzaamheid, circulariteit en integratie in de stad. Het ontwerp werd toevertrouwd aan het architectenteam 51N4E, Jaspers Eyers Architects en AUC.

ZIN brengt niet alleen kantoren en coworkingruimtes samen, maar ook leefruimtes (appartementen, hotel, retail...). Hierdoor zal het een gebouw vol leven zijn, zeven dagen op zeven en draagt het volop bij tot een nieuwe dynamiek in de Brusselse Noordwijk. ■

Onze verbintenis

Wij nemen onze verantwoordelijkheid bij het ondersteunen van wereldwijde duurzaamheid en geloven dat geavanceerde materialen, bouwsystemen en digitale technologieën een grote impact hebben op klimaatverandering, circulariteit en de bescherming van onze natuur. Met Planet Passionate stellen wij onszelf uitdagende doelen voor de komende 10 jaar en verbinden ons tot harde doelstellingen op het gebied van energie-, koolstof- en waterreductie, terwijl we de circulariteit van onze producten verbeteren.

Onze plannen en resultaten tot nu toe: www.kingspan.com/blx/nl-be/planetpassionate of scan de QR code.

Kingspan Insulation N.V.
T: +32 (0) 14 23 60 93
E: info@kingspaninsulation.be
www.kingspaninsulation.be

Kingspan®

Gouden medaille voor een gouden kantoorgebouw in Berlijn

Adlershof is een wetenschaps- en medialocatie in Berlijn.

Op het Forum, de centrale ontmoetingsplaats, werd het Europa Centrum Berlin gebouwd , een kantoorgebouw ontworpen door Zoomarchitecten uit Berlijn.
Het gebouw definieert de voorheen ontbrekende rand van het plein met een gebogen “gouden” gevel van gecoat aluminium en creëert de balans tussen een karaktervol kantoorgebouw en een ingetogen decor van wat er op het plein gebeurt.
Bijzondere aandacht werd gelegd op ruimtebesparing, energie-efficiëntie en duurzaamheid. Er werd gestreefd naar het gouden DGNB-certifikaat voor duurzame gebouwen.
In dit kader was de keuze van de gevelbekleding een thema. Oorspronkelijk zou een “traditioneel” gepoedercoate of geanodiseerde 3 mm AlMg1 (5005) aluminiumplaat de gevel moeten bekleden. Snel bleek dat deze oplossing niet voldeed aan de ecologische eisen van de investeerders. De gevelinstallateur stelde als alternatief een bekleding met “FF2” gevelplaten voor. In vergelijking met de aanvankelijk geplande AlMg1-platen van 3 mm, boden FF2-platen voordelen :

- FF2-platen bestaan tot 80% uit gerecycleerd aluminium. Dit is belangrijk omdat de verwerking van gerecycleerd aluminium 95% energie en CO_2 bespaart tov de productie van primair aluminium.
- FF2-platen bestaan uit een speciaal ontworpen, gemodificeerde AlMg3 (5754) legering. Deze FF2-legering maakt het dank zij haar sterkere mechanische waarde mogelijk om de plaatdikte te verminderen van 3 naar 2 mm terwijl ze vergelijkbare overspanningen haalt. Voor dit project werden 2.000 m^2 FF2 gevelplaten geleverd = 10,8 ton. Vergeleken met het aanvankelijk geplande AlMg1 in 3 mm dikte werd zo 5,4 ton zuiver aluminium bespaard.
- FF2 Aluminium gevelplaten worden gecoat met Fluorpolymeer-PVDF lakken. Deze lakken zijn zeer UV-en glansbestendig. Tintverschillen tussen verscheidene producties en legeringen worden ook vermeden. Bovendien zijn PVDF-lakken vuilafstotend, waardoor veel onderhoudskosten konden worden bespaard.
- Aangezien het prijsniveau van FF2 vergelijkbaar is met 3 mm standaard gepoedercoate AlMg1-plaat, was de beslissing van de investeerder om FF2 te gebruiken voor de bekleding gemakkelijk, wat resulteerde in een “DGNB Gold”-certificering voor de totale duurzaamheid van het gebouw.

Adres : Europa Center - Berlijn
Architect : Zoomarchitecten - Berlijn
Gevelbekleding : FF2 aluminium
leverancier : Hartmann, Oststeinbek
producent : Novelis
Gevelinstallateur : Consens Bautechnik - Kiel

Contact : architectsupport-belgium@hartmann-metalle.de
Tel : Herman De Laet – 0032 468 330244
www.hartmann-metalle.de/FF2

HARTMANN

UNILIN Master Oak overstijgt natuurlijk eik op meesterlijke wijze

Een interieurplaat die eruit ziet als echt hout, maar nóg performanter is: kan dat? Met UNILIN Master Oak maakt Unilin Panels het waar. De nieuwste generatie plaatmateriaal combineert de look-and-feel van natuurlijke eik met de onklopbare kwaliteit van melamine en HPL. Take that, oak!

Natuurlijke ambitie

Na jaren onderzoek en ontwikkeling lanceert Unilin Panels – onderdeel van de Belgische Unilin Group – haar paradepaardje. “De natuur is onze grootste inspiratiebron, en bij elke nieuwe ontwikkeling evenaren we die natuurlijke look iets meer. Deze keer zetten we een ongeziene stap vooruit: we behouden de functionele eigenschappen van melamine en HPL en overgieten ze met de elegantie van echte eik.”, vertelt R&D director Caroline Van de Populiere.

Beter dan het origineel

Het nieuwe plaatmateriaal is een geschenk voor creatieve interieurdesigners. “De matte uitvoering van UNILIN Master Oak zorgt voor een luxueuze uitstraling en heeft een unieke tekening – net zoals bij echte eik”, vertelt Caroline trots. “Verschillende soorten poriën en dieptevariaties versterken die natuurlijke look.”

“Tel daar de buitengewone performantie van decoratief plaatmateriaal bij en je krijgt een product dat echte eik meesterlijk overstijgt. UNILIN Master Oak oogt natuurlijk en is krasvast, kleurvast, en onderhoudsvriendelijk.”

Uitgebreide waaier aan producten en toepassingen

UNILIN Master Oak is verkrijgbaar in een uitgebreid productenpakket en is geschikt voor zowat alle interieurtoepassingen: van deuren over legplanken tot wandpanelen, en voor projecten in retail, burelen of de hotelsector. Met 4 houtkleuren en 2 unikleuren – wit en zwart – lanceert Unilin Panels in een klap 6 kant-en-klare designs.

UNILIN Master Oak is bovendien eenvoudig te combineren met alle soorten dragers – zoals MDF- of spaanplaat – en is ook beschikbaar in brandvertragende, vochtwerende en formaldehydevrije varianten.

Kortom: met UNILIN Master Oak geef je top-notch projecten een bovennatuurlijk resultaat.

Ontdek alles over UNILIN Master Oak op www.unilinpanels.com

UNILIN

Welke certificaten voor akoestische onderlagen voor chapes?

De kwaliteit van een onderlaag voor chape hangt onder meer af van zijn akoestische prestaties. Andere even belangrijke eigenschappen moeten in overweging genomen worden. Er bestaan meerdere certificaten waarover alle onderlagen voor chape zouden moeten beschikken.

De volgende certificaten kunnen helpen om de kwaliteit van het gekozen membraan op lange termijn te garanderen:

CE-markering: verplicht voor alle isolatieproducten die op een werf in België of in de Europese Unie gebruikt worden. De producent moet een strikte controle opstellen om na te gaan of de verplichtingen in verband met deze markering worden opgevolgd.

DOP-prestatieverklaring: alle bouwmaterialen met een CE-markering moeten verplicht over een prestatieverklaring beschikken. Deze « DOP » garandeert dat de door de fabrikant aangekondigde technische kenmerken gecontroleerd werden.

VOC/VOS: de mogelijke vrijgave van « Vluchtige Organische Stoffen » worden in rekening gebracht in de CE- normen. De onderlagen moeten over testrapporten beschikken waarin wordt erkend dat zij niet giftig zijn voor zowel de plaatser als voor de bewoner van het gebouw.

EPB-database: zodat zijn isolatiewaarden door de 3 gewesten van het land erkend worden, met het oog op de EPB-berekeningen, moet een onderlaag voor chape opgenomen worden in de EPBD-database met de officieel gecertificeerde gegevens.

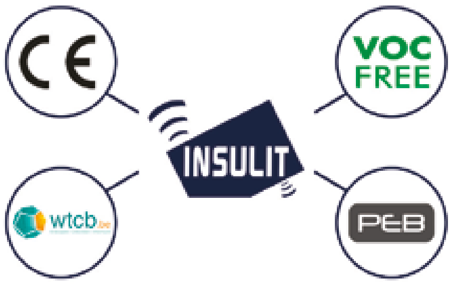

WTCB-rapporten: elke akoestische onderlaag zou moeten beschikken over een testrapport, opgesteld bij het WTCB volgens de geldende normen. Er moet gecontroleerd worden of de aangekondigde prestaties de werkelijke prestaties zijn van de onderlaag alleen, gemeten op de naakte betondal van het WTCB, en niet de prestaties van het membraan getest in combinatie met een thermische uitvullaag die de laboratorium resultaten zou kunnen verbeteren.

insulco gaat verder dan de normen

Kwaliteitsbewijs, de onderlagen in het insulit gamma beschikken over al deze certificaten. insulco gaat echter nog een stap verder en controleert voortdurend elke productiestap van zijn membranen volgens interne procedures die uniek zijn op het gebied van akoestische onderlagen voor chapes.

Samendrukkings-, dynamische stijfheids-, thermische weerstands-, scheurweerstands-, en kruiptesten in de tijd worden uitgevoerd in het insulco laboratorium om een constant en onafgebroken kwaliteitsniveau te garanderen.

Kiezen voor insulit onderlagen is kiezen voor veiligheid, een gecertificeerde kwaliteit en prestaties op lange termijn.

Ontdek het insulit-gamma op www.insulco.be of neem contact op met een technische adviseur op 067/41 16 10.

insulco insulation products

Iconik Light dakrandsysteem

Innoverend dakrandsysteem met gevelsfeerverlichting ontworpen door *fff design*. (met ronde kraal 30 mm hoogte).

Het Iconik Light dakrandsysteem bestaat slechts uit 2 delen: het basisprofiel (al dan niet voorzien van LED) en de sierlijst. Het basisprofiel laat toe de dakrand waterdicht af te werken. De sierlijst wordt op het basisprofiel geklemd.

Tijdbesparend en hoog in rendement

Het basisprofiel is voorzien van voorgeponste, ovale gaten 6x16 mm en heeft een gevelaanslag van 25 mm om de houten bebording af te dekken. De rechtstreekse aansluiting van het membraan op de dakrand zorgt bovendien voor een aanzienlijke besparing op membraan toebehoren.

Eenvoudig in verwerking en afwerking hoekstukken

Voor het uitwerken van binnen- en buitenhoeken zijn handige hulpstukken voorzien. Vaste hoekstukken voor de perfecte verbinding. Dit betekent dus geen zaagwerk in de hoeken, een verstekzaag is niet nodig. Nadat de dakrand met het basisprofiel waterdicht is afgewerkt wordt de sierlijst op het basisprofiel verticaal naar beneden op het basisprofiel geklemd. Het basisprofiel en de sierlijst in ovengelakt aluminium zorgen voor een optimale klemming van de dakbedekking. Opvulsets zijn beschikbaar om eenvoudig op de werf de profielen in te korten.

Geen kans op lekkages, geen breuk of beschadiging van de ondergrond of muur

Het basisprofiel en de sierlijst sluiten rechtstreeks op elkaar aan. Dit verlaagt het risico op lekkage, breuken of beschadiging van de ondergrond of muur. De voegclips met een lengte van 50 mm zorgt voor een waterdichte afwerking van de voegen.

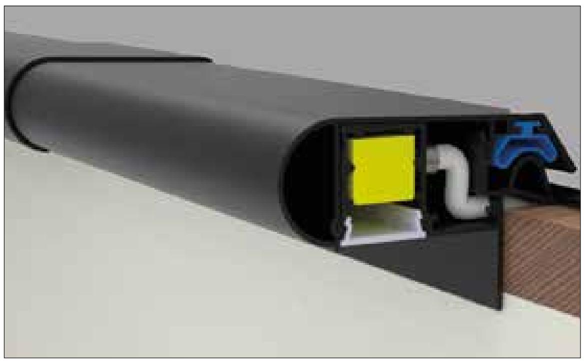

Geschikt voor EPDM-dakbedekkingen van 1,0 mm - 2,5 mm

Het gepatenteerde Iconik Light dakrandsysteem is geschikt voor alle EPDM- membranen met een dikte van 1,0 mm tot maximaal 2,5 mm en voor overlapping van maximaal 2 laagdiktes.

Ongeziene sfeerverlichting

In het volledige dakrandsysteem of enkel op bepaalde plaatsen kan LED verlichting worden voorzien. De diffuser (opaal of zwart) is gemaakt in UV-resistant poly carbonaat en zorgt voor een mooie sfeer verlichting op uw gevel van rond de 600lm/m. De LED verlichting op zich is IP67 waterresistant en is dimbaar.

Beschikbaar vanaf 1 maart 2022
https://www.claerhoutaluminium.com

iconik light BY CLAERHOUT ALUMINIUM

Een geheime doorgang in een oude schuur

Een oude, ongebruikte schuur op het platteland van Michigan is door Alibi Studio op subtiele wijze veranderd in een kunstwerk. Voor voorbijgangers lijkt het net of er met een enorm mes een stuk uit het gebouw is gesneden.

De schuur, net buiten het dorpje Port Austin, is echter zorgvuldig onder handen genomen door een team van Alibi Studio onder leiding van Catie Newell. Om de suggestie te kunnen wekken dat er een stuk mist, moest er juist het een en ander worden toegevoegd. Hiervoor is het sloophout van een nabijgelegen, vrijwel identieke schuur gebruikt.

Eerbetoon

Met de oude planken is een soort van passage gebouwd die schuin door het bouwwerk loopt. Hierdoor is het mogelijk om vanaf bepaalde punten door de schuur heen te kijken en de lucht te zien. Volgens Newell is dit een eerbetoon aan het weidse landschap in dit deel van Michigan. Als toeschouwer valt de ingreep aan het gebouw in eerste instantie niet echt op. Het is zo subtiel gedaan dat het een normaal onderdeel van de architectuur lijkt. Pas later besef je dat er iets niet klopt.

Geheim

Wie de kans krijgt om de schuur van dichtbij te kijken, ontdekt hoe knap de passage is gemaakt. Secret Sky geeft ons een blik op een stuk hemel dat we eigenlijk niet horen te zien. Het is dus alsof deze installatie van Alibi Studio een goed bewaard geheim onthuld. 's Avonds schijnt er een mysterieus licht in de schuur waardoor er mooie schaduwen ontstaan. Het werk doet in de verte denken aan wat kunstenaar Gordon Matta-Clark in de jaren '70 deed, maar dan op een meer subtiele en esthetische wijze. ■

Ecologisch stadspark in Kortrijk

Dit stadsvernieuwingsproject ligt in de directe omgeving van het centrum. Er zijn verschillende functies in ondergebracht, nl. een zwembad, onderwijsinstellingen, een evenementenplein, een gebouw met ruimte voor startende ondernemingen, een fuifzaal en verschillende groenzones.

Deze realisatie wil in 1 operatie het gebied opwaarderen waarbij een nieuwe groenzone een cruciale rol speelt bij het aantrekkelijk maken van de omliggende buurten. De herinrichting van het hele gebeid behelst 6 ha, waarvan 2,7 ha als groenzone werd ingericht.

Ontwerp

Vroeger had deze site een verloederde aanblik. Uitgangspunt voor het ontwerp was om de bestaande vegetatie en texturen, waaronder betonvlakken en begroeide verhardingen, te behouden en er landschapsarchitectonische of architecturale elementen aan toe te voegen. Bedoeling was dat er een spanning zou ontstaan tussen de aanwezige stadsnatuur en de menselijke interventie.

Ecologisch stadspark

Op het lagergelegen deel vlakbij de Leie werd een ecologisch stadspark gerealiseerd. Het maakt deel uit van een grotere groenstructuur en de groene ruimten langs de Leie. Het park is ingericht als een recreatieve stadsnatuur tussen spoorweg, stadsring en de Leie, en dit op wandelafstand van het centrum. De beplanting bestaat uit verspreide boomgroepen met een gevarieerde vegetatieve onderlaag voor zowel natte als droge zones.

Bij de keuze van de beplanting werd veel aandacht besteed aan het beheerbaar houden van het park. Door het inzaaien van ratelaar wordt er minder groenmassa geproduceerd en moet er dus minder gemaaid worden. Dit draagt bij tot de duurzaamheid van het project. Een notentuin zal later worden gerealiseerd, eenmaal de werken aan de spoorwegbrug zijn afgerond.

In dit park gaat ecologie samen met een zacht recreatief gebruik. De bestaande en eerder atypische biodiversiteit, met o.a. de aanwezigheid van muurhagedissen, werd beschermd. Meer nog, de inrichting van de 'spoorwegtuin' achter de goederenloods werd hiervoor specifiek ingericht, in samenspraak met de amfibieënwerkgroep Hyla.

Verder is er in het park een watertuin aangelegd die niet alleen dienstdoet als buffering voor alle verharde oppervlakken op de site, maar ook een speelelement vormt in het park.

Het park bevat ook verschillende houten platformen als zit- en rustelement, een rietoever aan de Leie en een dak, refererend naar de oude vlasschuren langs de Leie. Dit groendak werd gebouwd boven een grote barbecue en creëert een beschutte plek waar tal van activiteiten kunnen doorgaan.

Parktypologie

Een sobere inrichting en een sterke transparantie maken dat dit park integraal toegankelijk is. Deze nieuwe Kortrijkse trekpleister ervaart men als een dynamische, publieke plek. Het is een werkend landschap geworden dat een rol speelt in het watermanagement, een hoge biodiversiteit herbergt en voor verkoeling kan zorgen door een sterke groenstructuur en de nabijheid van de Leie. ■

Triodos Bank wint Houtbouwprijs 2021

Het grotendeels van hout gemaakte hoofdkantoor van de Triodos Bank in Driebergen is het beste houten gebouw van Nederland. Dat is zowel het oordeel van de vakjury als van het publiek. RAU Architects nam woensdag 24 november dus twee maal de Nationale Houtbouwprijs 2021 in ontvangst.

Huis Canada op IJburg

De uitreiking vond plaats in de Parkzaal van Musis in Arnhem voor een publiek van circa 300 bezoekers. Er werden nog drie andere awards uitgereikt in verschillende categorieën. Het Amsterdamse bureau MAATworks won in de categorie Particuliere houtbouw met een huis op IJburg, Huis Canada. Het is een eengezinswoning met een grote logeerruimte ten behoeve van regelmatig overkomende Canadese familie. De jury prijst het state-of-the-art niveau en de doordachte manier waarop dit huis ontworpen en geconstrueerd is met CLT (kruislaags verlijmd hout) en andere biobased materialen.

Entreegebouw Koning Willem 1 College Den Bosch

De award in de categorie Zakelijke houtbouw, waar ook het bankgebouw onder viel, werd gewonnen door het Entreegebouw van het Koning Willem 1 College in Den Bosch, een ontwerp van De Nieuwe Architecten uit Utrecht. De mbo-school, een roc, is nu enorm veel zichtbaarder geworden met een vijf verdiepingen hoog gebouw waarvan de draagconstructie helemaal van hout is. De jury: ‘Een gedurfde constructie… waarin de houtbouwconstructie voor een grote groep gebruikers ook belangrijke inspiratie en leerstof vormt’

Bassischool Het Epos Rotterdam

In de categorie Seriematige houtbouw ging de award naar basisschool Het Epos in Rotterdam. Een concept van SeARCH Architects en aannemer De Groot Vroomshoop. Deze geheel houten school van twee verdiepingen plus gymzaal is nadrukkelijk bedoeld als tijdelijk omdat binnenkort flinke groei wordt voorzien. Dan zal de school worden gedemonteerd en op een nieuwe plek worden herbouwd en uitgebreid. De hele gebouw is gemaakt van houten modules die aan elkaar gekoppeld worden en op elkaar gestapeld.

Triodos Bank door RAU

De bijzondere vormgegeven Triodos Bank in Driebergen, waar naast de vloeren en plafonds ook de trappenhuizen van hout gemaakt zijn, is volgens de jury een logische winnaar: ‘Het gebouw excelleert in constructie en vormgeving en heeft een heel eigen identiteit. Het gaat een positieve relatie aan met de omgeving. Het is flexibel, demontabel, remontabel en de gebruikte materialen zijn gedocumenteerd voor eventuele latere toepassingen. En er is veel hout toegepast, op een binnen het concept logische en efficiënte manier.’

> “Een gedurfde constructie… waarin de houtbouwconstructie voor een grote groep gebruikers ook belangrijke inspiratie en leerstof vormt”

Het publiek kon de afgelopen maand zijn stem uitbrengen en zo de Publieksprijs bepalen. Ook hier was het Triodos-gebouw veruit favoriet, gevolgd door Huis Canada en het houten flatgebouw Stories in Amsterdam Buiksloterham.

Prijsuitreiking tijdens Houtdag

De prijzen werden uitgereikt tijdens de Houtdag, een congres over houtbouw met nationale en internationale sprekers. De Houtdag en de Nationale Houtbouwprijs zijn een initiatief van het onafhankelijke vakblad Het Houtblad. ■

Collectieve huisvesting: een nieuwe manier van wonen in Brussel

In een stad als Brussel is de behoefte aan betaalbare huisvesting voor mensen met een gemiddeld inkomen deels gekoppeld aan de noodzaak om de milieu-impact van huisvesting te verminderen. De huidige klimaat- en gezondheidscrisissen vereisen dat we de veerkracht van onze menselijke habitat in de stad verbeteren. Het is in de ruimtelijke ordening en in de ontwikkeling van nieuwe collectieve huisvestingsprojecten dat antwoorden op deze vragen worden gezocht.

In dit kader werd tussen 2017 en 2020 een studie over residentiële mobiliteit in Brussel uitgevoerd door de Vrije Universiteit Brussel (VUB) en de KU Leuven. Het onderzoek werd gefinancierd door Innoviris in het kader van de oproep Anticipate, die in 2016 werd gelanceerd.
Dit onderzoek werd gesponsord door perspective.brussels en beoogt meer in het bijzonder om de mismatches tussen woonvoorkeuren en woningaanbod in kaart te brengen. Deze mismatches worden beïnvloed door de manier waarop collectieve huisvesting in Brussel wordt ontworpen en geproduceerd.
De resultaten worden nu voorgesteld in een publicatie van VUB Press: Collective Housing: a new habitat for living in Brussels. De Brusselse voorbeelden worden erin vergeleken met gevallen in Kopenhagen, Amsterdam en Hamburg. Alternatieve ontwerp- en organisatiestrategieën worden in kaart gebracht.

De casestudy's geven voorbeelden van hoe collectieve ruimten en ruimten voor verplaatsingen zo kunnen worden ontworpen dat privacyproblemen worden beperkt en meervoudig gebruik mogelijk is. Diversiteit, flexibiliteit en variatie in het ontwerp van de woningen maken het mogelijk om collectieve huisvesting te creëren die is aangepast aan de diverse levensfasen en aan de evolutie van de gezinssamenstellingen.

Deze publicatie kwam tot stand met de hulp van de Referent huisvesting van perspective.brussels, die heeft bijgedragen aan het hoofdstuk “The state of housing in Brussels. Quantity, affordability and the geography of housing production”. Dit schetst een overzicht van de huisvestingsproblematiek en belicht de huidige en toekomstige territoriale uitdagingen in het tegengaan van de toenemende ruimtelijke dualisering van de huisvesting in het Brussels Gewest. ■

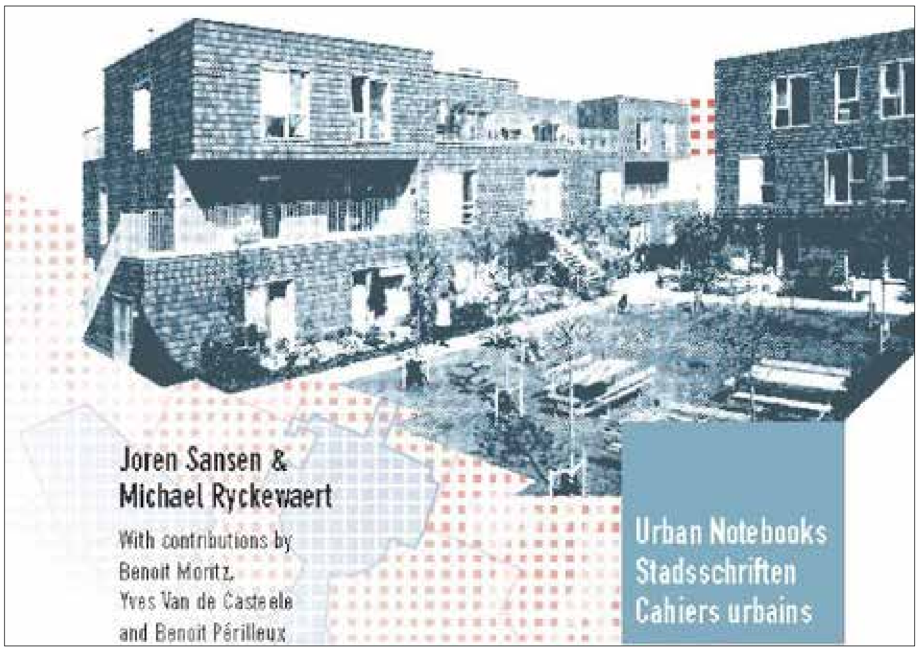

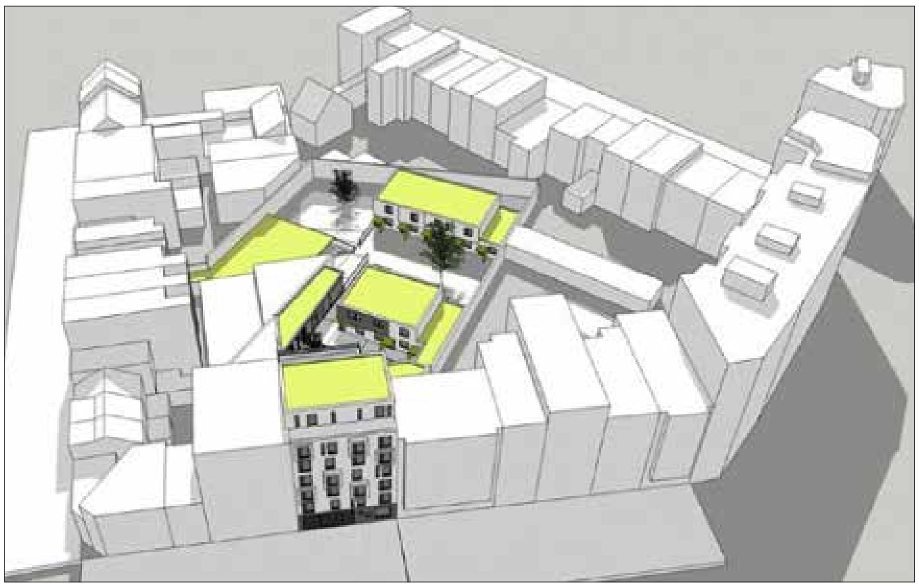

In oktober 2022, zal Brussel het ISOCARP World Planning Congress organiseren

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd geselecteerd als gaststad voor de volgende editie van het ISOCARP World Planning Congress. perspective.brussels zal deelnemen aan de organisatie van deze 58ste editie, met als onderwerp « From Wealthy to Healthy Cities ».

Tijdens dit congres van 3 tot 7 oktober 2022 worden verschillende activiteiten georganiseerd rond stedenbouw en stadsplanning zoals rondleidingen, plenaire vergaderingen, workshops, walkshops en netwerkevenementen.

ISOCARP staat voor International Society of City and Regional Planners. De organisatie heeft meer dan 700 leden (personen en institutionele organisaties die professioneel actief zijn rond stedenbouw en stadsplanning) uit meer dan 85 landen. Elk jaar wordt een groot mondiaal congres georganiseerd, in samenwerking met een gaststad.

Met Brussel als gaststad voor de editie 2022, heeft de Brusselse regering Brussels staatssecretaris voor Stedenbouw en Erfgoed en Europese en Internationale Betrekkingen Pascal Smet als gastheer voor het congres aangeduid. urban.brussels zal instaan voor de organisatie, in samenwerking met perspective.brussels en Leefmilieu Brussel en met steun van visit.brussels. Verschillende evenementen zullen samen met de Europese en internationale instellingen in Brussel worden georganiseerd. De belangrijkste evenementen zullen op één vaste locatie in de stad plaatsvinden, maar daarnaast zullen er ook activiteiten verspreid over het Brussels Gewest plaatsvinden.

« From Wealthy to Healthy Cities », stedenbouw en planning, een motor achter het welzijn en de gezondheid van de burgers

Het thema maakt een globaal debat mogelijk over de evolutie van steden na COVID-19 en over hoe gezondheid een belangrijkere rol kan spelen in stadsplanning.

Het congres wordt een internationaal uitwisselingsplatform over de oplossingen op verschillende territoriale schaalgroottes die stadsplanners, stedenbouwkundige experten en andere deskundigen kunnen aanbrengen.
In alle grootsteden zijn er tal van factoren die een invloed hebben op de gezondheid van inwoners. Denk maar aan de sterke concentratie van activiteiten, sociale ongelijkheid, mobiliteitspatronen, de luchtkwaliteit en de impact van het klimaat. Factoren die de gezondheid beïnvloeden moeten op een geïntegreerde manier worden benaderd in planning, openbare en groene ruimtes, huisvesting, mobiliteit en ecosociale inclusie.

Brussel wil met haar beleid op vlak van stedenbouw en stadsplanning de levenskwaliteit van haar inwoners verbeteren. Openbare en groene ruimten maken integraal deel uit van de stad en vervullen er tal van functies. Ze zijn met andere woorden onontbeerlijk voor een gezonde, leefbare stad. ■

SORRY EIK.
WE ZIJN NU
EENMAAL
BETER.
0H912 / V2A
MASTER OAK
BROWN
Iets maken dat beter is dan het origineel… Een onmogelijke opdracht? Niet voor ons! UNILIN Master Oak is het bewijs. We analyseerden zorgvuldig de schoonheid van de natuur en recreëerden de unieke look-and-feel van eik in een nieuwe generatie decoratieve panelen. Onze gepatenteerde UNILIN Master Oak-collectie is bovendien vlek- en krasbestendig en kleurvast – zelfs direct zonlicht kan daar niets aan veranderen. De kers op de taart? In de panelen zit enkel 100% herwonnen hout. We zouden het niet anders willen.
pre-order.
your.
samples.
UNILIN
UNILIN MASTER OAK. THE FUTURE OF DECORATIVE PANELS.
unilinpanels.com

Expo A.J. Lode Janssens - A BALLOON HOME

A.J. Lode Janssens (1947) is een van de meest originele architecten en radicale pedagogen van België. De afgelopen twee decennia leefde hij echter in vrijwillige ballingschap, en verdween hij bewust uit het publieke leven. Heel zijn carrière lang had Janssens een ambiguë relatie met architectuur. Hij was gefascineerd door de experimentele mogelijkheden ervan, maar ook ontzet door haar vaak aanmatigende aard.

De CIVA-tentoonstelling, gecureerd door Peter Swinnen en Nikolaus Hirsch, over Lode Janssens' vruchtbare maar grotendeels onopgemerkt gebleven architecturale praktijk focust op zijn 'ballonwoning' (Humbeek, 1969-86), een tijdelijk experiment rond een pneumatische woning. De ballon was een compromisloze efemere poging tot de-architecturalisatie en harmonisatie met de natuur. Een experiment met en door het leven zelf.

Als centraal stuk toont de tentoonstelling een maquette (gemaakt door CRIT.architects) van de ballonwoning op schaal 1/4, die de bezoeker in staat stelt het experiment van de architect ten volle te overschouwen en doorgronden. Samen met origineel en tot nu toe onontsloten archiefmateriaal wil de expo Janssens' experimentele ruimtelijke onderzoekspraktijk voor het voetlicht halen.

Janssens studeerde architectuur en stedenbouw aan de architectuurschool Sint-Lucas. Zijn talent werd er opgemerkt door Willy Van Der Meeren, waarmee hij samen het experimentele Atelier Alpha (Sterrebeek, 1964-68) oprichtte. Daarna startte Janssens zijn eigen bureau terwijl hij parallel daarmee een zeer specifiek onderwijscurriculum uitwerkte met een focus op maatschappelijke en ruimtelijke symbiose. In 1979 stichtte Lode Janssens de Sint-Lucas Werkgemeenschap (SLuW) die onderwijs, praktijk en ontwerpend onderzoek in de architectuur nauw met elkaar verbond.

SLuW werd ontwikkeld in nauwe samenhang met Janssens' verregaande betrokkenheid bij het International Laboratory of Architecture and Urban Design (ILAUD) van Giancarlo de Carlo. In 1991 werd Janssens benoemd tot afdelingshoofd van de architectuurschool Sint-Lucas, waarmee hij de cirkel van zijn unieke architecturale engagement rond maakte.

Samen met de tentoonstelling wordt de publicatie A.J. Lode Janssens / 1,47 mbar uitgebracht en verschijnt de documentaire *A Gentle Pressure*. ■

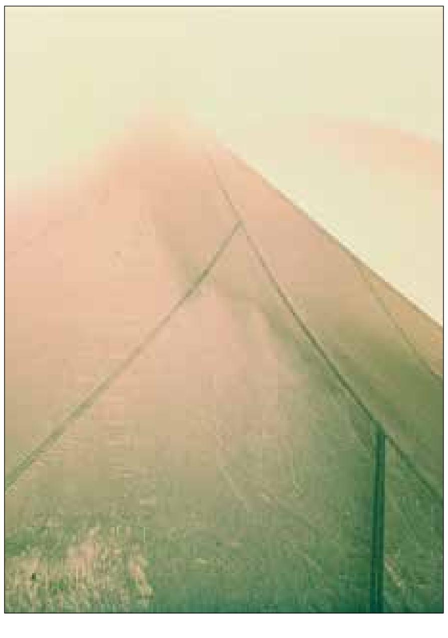

KNAL! Stadsfestival in Leuven viert de big bang

Het KNAL! Stadsfestival in Leuven is een evenement vol muziek, tentoonstellingen, food en meer. Het festival staat in het teken van de zogeheten 'big bang' en loopt nog t/m 30 januari 2022.

Sinds oktober is Leuven cultureel helemaal tot leven gekomen. Tijdens een 3 maanden durend festival kunnen bezoekers van de stad zich uitgebreid verwonderen over alles wat met de kosmos te maken heeft. Want wist je dat de bigbangtheorie in Leuven is geschreven?

Bigbangtheorie

De Belgische hoogleraar en priester Georges Lemaître lanceerde de revolutionaire theorie over de oerknal in 1931 aan de Leuvense universiteit. Zijn theorie deed de wetenschap op haar grondvesten schudden. Het is dan ook niet toevallig dat Leuven de big bang als thema van zijn wervelende stadsfestival kiest.

Culturele oerknal

Universiteitsstad Leuven beleeft momenteel dus één grote culturele big bang. Het KNAL! Festival laat bezoekers zien, horen en voelen hoe de oerknal tot op de dag van vandaag kunst en wetenschap inspireert. Geniet van exposities, wandelingen, lezingen, muziek, evenementen en van alles wat het leven KNAL! maakt. Breng een bezoek aan de speciale tentoonstellingen van museum M Leuven, Dialoogmuseum PARCUM en de Universiteitsbibliotheek. Of laat je onderdompelen door innovatieve muziek bij het Planetarium Music Festival. Ook worden er tijdens KNAL! speciale activiteiten georganiseerd voor gezinnen.

Een samenwerkingsproject

KNAL! is een initiatief van KU[N]ST Leuven. Dit is een samenwerkingsverband van stad Leuven en KU Leuven. Elke twee jaar zet de organisatie een stadsbreed project op rond een specifiek thema. Samen met spelers uit het culturele, wetenschappelijke en toeristische veld werkt KU[N]ST Leuven een boeiend programma uit dat het thema vanuit verschillende invalshoeken en disciplines benadert.

Het KNAL! Stadsfestival loopt t/m 30 januari 2022. Het uitgebreide programma is te vinden op de website www.knalfestival.be. ■

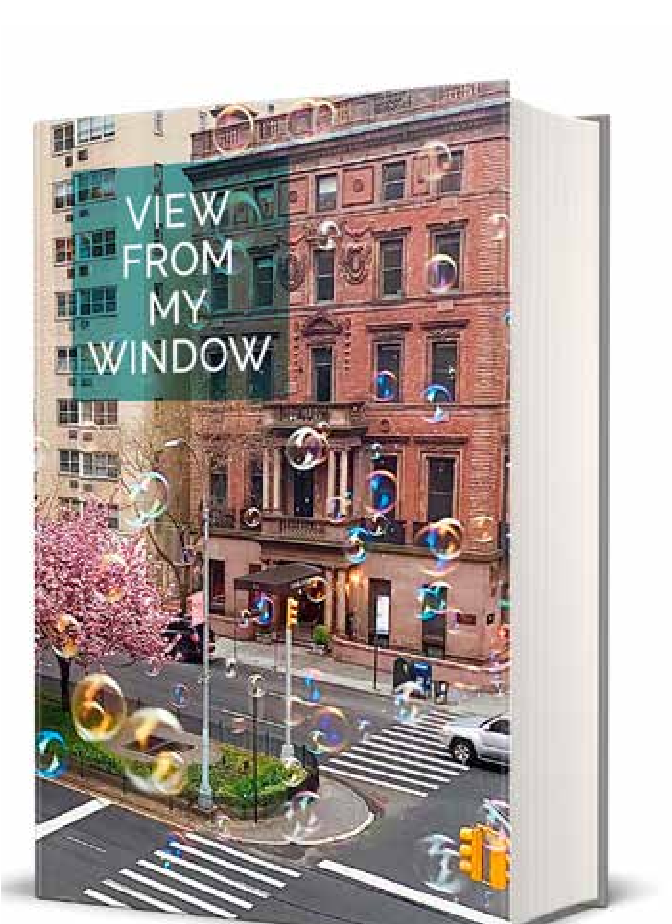

« View from my window » volume 2

Meer dan over verhalen van uitzichten, gaat het over verhalen uit het echte leven.

In november verscheen het tweede deel van de bestseller *View from my window*, bijna een jaar na de release van het eerste boek waarvan meer dan 17.000 exemplaren werden verkocht. Het nieuwe opus van 370 pagina's gaat uit van een radicaal andere benadering dan de eerste en wil hulde brengen aan de vele levensverhalen die het succes van ons planetaire fenomeen hebben gevormd. Een echte doch gevoelvolle duik in het intieme.

Meer dan enkel een uitzicht

Meer dan enkel een uitzicht, is er een echte wereldwijde gemeenschap gecreëerd. View from my window volume 2 brengt hulde aan die relaties, verhoudingen en vriendschappen die gemaakt werden en nog steeds bestaan, ook al mogen de ramen sinds een paar maanden weer open. De groep ontstaat door echte ontmoetingen.

Dat is bijvoorbeeld het geval bij Cari, een Amerikaan die deze zomer Sébastian in Zuid-Frankrijk bezocht. Samen deelden ze een moment en vereeuwigden het met een foto van hun twee, voor het uitzicht dat Sébastian een jaar eerder had gepost: « (...) Ik ben tijdens de coronacrisis lid geworden van de *View from my window*-pagina om mij verbonden te voelen met de rest van de wereld. (...) Toen ik de post zag met het uitzicht vanuit Sébastians raam, voelde ik me genoodzaakt om het te schilderen, en nog meer om hem te bezoeken. (...) Dit jaar had ik de kans om naar Frankrijk te reizen. Ik was op bezoek bij vrienden die een wijngaard hebben op 30 - 40 minuten van Issigeac.

Het geluk was dat mijn vriend me vertelde dat we de volgende dag naar Issigeac zouden gaan. Het was niet moeilijk om het hostel te vinden, we gingen naar binnen en vroegen om Sébastian te spreken. Hij was zo vriendelijk en blij om ons een rondleiding door het gebouw te geven en ons zijn verhaal te vertellen. Hij nam ons mee naar het uitzicht vanuit het raam. Mijn foto's doen hem geen recht, in tegenstelling tot de zijne. (...)» (Cari, USA)

Het zijn de honderden getuigenissen zoals deze waarmee de Belgische Barbara Duriau, oprichtster van de groep, wil laten zien dat het fenomeen View from my window vooral waargebeurde levensverhalen zijn. Een moment van dromen en van ontsnappen, het boek is een uitnodiging om te reizen, om naar het huis van een ander te gaan en om bij een kopje thee bij te praten.

Met momenteel 2,3 miljoen leden en 1 miljoen mensen die nog geaccepteerd moeten worden (dankzij een nieuw team van beheerders uit de gemeenschap uit alle hoeken van de wereld), bevindt de View from my window-groep zich nu in de top 10 van de grootste wereldwijde communities op Facebook.

> "View from my window volume 2" brengt hulde aan die relaties, verhoudingen en vriendschappen die gemaakt werden en nog steeds bestaan"

De inhoud

Het boek is opgebouwd rond vijf delen - met verwijzing naar de vijf continenten - met telkens een kaart waarop alle foto's zijn vastgepind. Als echte les in alledaagse geografie, nodigt het ons uit tot wereldwijde verbondenheid, van Vanuatu tot Kazachstan via Belize. Zo biedt de lezer, dankzij talrijke getuigenissen over de hele wereld, een gevoelige omlijsting van het dagelijks leven, altijd anders, met als gemeenschappelijk perspectief de menselijke. « Door View form my window kwam ik in contact met een dame in Israël. Na het recente overlijden van haar metgezel zijn we, ondanks de afstand tussen ons, naar elkaar toe gegroeid. In de tragische momenten die opnieuw de vrede in het Midden-Oosten bedreigden, wendde ze zich tot mij om te zeggen: jij bent de enige persoon die ik kan bellen op dit uur van de nacht (voor mij, aan de andere kant van de wereld, was het nog het begin van de avond). Ze was erg geagiteerd. Ik hielp haar kalmeren en ontspannen zodat ze weer kon slapen. Het is nog steeds verbazingwekkend, stel je voor, we hebben elkaar nog nooit echt ontmoet en toch kon ik deze persoon helpen toen ze het hard nodig had. » (Edna, USA)

Het is dan ook heel natuurlijk dat Barbara Duriau besloot om ook een deeltje van zichzelf in het boek te steken door een zeer persoonlijk voorwoord te voorzien waarin ze haar reis en het ontstaan van de oprichting van de groep beschrijft.

Korte geschiedenis van dit Belgische succesverhaal

Velen hebben zich aangesloten bij of hebben de openbare View from my window-groep gezien. Het concept was simpel: leg je uitzicht vast, vanuit je eigen huis tijdens de lockdown, en deel het vervolgens met anderen. Hij genoot al snel viraal en wereldwijd succes.

De groep, gemaakt op 23 maart 2020 met 60 leden, bereikte de groep in slechts vier weken tijd meer dan 2 miljoen leden. De rage overstijgt alle grenzen. Elke foto ging vergezeld van een eenvoudig bijschrift, een anekdote, een gevoel of een waargebeurd verhaal. In een paar weken tijd, dankzij mond-aan-mondreclame, ging de groep van start en de beweging wereldwijd!

Over de oprichtster

Achter dit initiatief schuilt de 48-jarige Belgische Barbara Duriau. Na af te studeren aan La Cambre in visuele en grafische communicatie, werkte ze vijftien jaar in de grafische studio van Moulinsart, waar ze onder andere verantwoordelijk was voor het ontwerp van de Airbus A320 met de afbeelding van de beroemde Belgische stripheld Kuifje. In 1998 leidde haar ontdekkingsdrang en nieuwsgierigheid haar ertoe om een jaar lang de wereld rond te reizen. In 2018 besloot de levensgenieter en globetrotter alles achter zich te laten om haar leven te veranderen en zich te vestigen in Amsterdam, de Europese stad van « alle mogelijkheden ». In maart 2020 werd de hele wereld opgesloten. Door de isolatie en door haar eigen verlangen om te ontsnappen, ontstond het idee bij de globetrotter: « We zullen allemaal vele lange weken thuis opgesloten worden met één en hetzelfde uitzicht vanuit ons raam. Wat is dat uitzicht aan de andere kant van de wereld? Wat als ik internetgebruikers voorstel om er een foto van te maken en deze te delen met andere mensen in lockdown? » View from my window was geboren. Een verbindend initiatief in deze moeilijke periode, op het kruispunt van alles wat de maakster drijft: het visuele, reizen en relaties. ■

Symbiose van architectuur en klimaattechniek

Eeuwenlang heeft de architectuur rekening gehouden met het klimaat op de locatie van gebouwen, en werden gebouwen zorgvuldig ontworpen op de toetreding van licht en lucht en het weren dan wel toelaten van zonnewarmte. Integraal ontwerpen in optima forma!

In de loop van de geschiedenis hebben architectuur en klimaattechniek zich echter ontwikkeld als strikt gescheiden domeinen. De rol van de architect als integraal ontwerper is hierdoor uitgehold. De ontwikkeling van de klimaattechniek vanaf het einde van de 19e eeuw heeft architecten een grote ontwerpvrijheid gegeven, maar de kunst en wetenschap om gebouwen te ontwerpen in de context van verwarming, ventilatie, verlichting en koeling zijn daardoor grotendeels verloren gegaan. Gebouwen zijn hierdoor geheel afhankelijk geworden van installaties en energie. Ironisch genoeg is de tevredenheid van gebruikers over het binnenklimaat hieraan niet evenredig.

Volgens Vitruvius, een architect en ingenieur uit de Romeinse tijd, moet een gebouw voldoen aan de drie kwaliteitseisen van firmitas, utilitas, venustas oftewel sterkte, nuttigheid en schoonheid (Vitruvius 85- 20 v.Chr.). Een gebouw dat aan de eerste en de derde kwaliteitseis voldoet zal niet voortijdig instorten en evenmin snel worden afgebroken, waardoor het in principe ook een duurzaam gebouw is. De tweede kwaliteitseis is meer tijdgebonden en omvat in de 21e eeuw naast functionaliteit en flexibiliteit vooral binnenmilieukwaliteit en energiezuinigheid.

Energiebesparing in gebouwen is tot dusver het domein geweest van de bouwfysica en de installatietechniek. Beide hebben ontegenzeggelijk grote prestaties op dit gebied geleverd. Maar de architectuur, de discipline met de grootste impact op de gebouwde omgeving, is hierbij grotendeels afzijdig gebleven. Het ontwerpen van een gebouw als klimaatmachine is hierdoor ook een taak geworden van de architect, die daarmee tevens mede verantwoordelijk wordt voor het binnenklimaat en de energiehuishouding. Een onvermoed intellectueel en artistiek potentieel wordt hierdoor ingeschakeld voor een intrinsiek integraal ontwerp.

Ventilatie heeft tot doel verontreinigingen in het binnenmilieu af te voeren, en omdat buitenlucht in het algemeen een betere kwaliteit heeft als mechanische toegevoerde lucht presteert natuurlijke ventilatie in principe beter dan mechanische ventilatie. Er moet dan wel voor worden gezorgd dat mensen hun ventilatievoorzieningen niet hoeven te sluiten omdat ze last ondervinden van tocht en/of lawaai bijvoorbeeld bij een stevige wind op de gevel en/of bij lage buitentemperaturen. Veel gebouwen met natuurlijke luchttoevoer lijden aan dit euvel, vooral ‘s winters, met als gevolg ernstige onderventilatie en slechte binnenluchtkwaliteit.

Naast een goede luchtkwaliteit is thermisch comfort op de werkplek een belangrijke parameter voor elk individu. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat de kwaliteit van het binnenmilieu ook invloed heft op de productiviteit van mensen en van een organisatie.

Thermisch comfort wordt in normen gedefinieerd als ”een gemoedstoestand die tevredenheid uitdrukt met de thermische omgeving”. Thermisch comfort beschrijft dus de psychologische toestand van een mens die aangeeft of iemand het in een bepaalde mate warm of koud heeft. Er moet dus inzicht zijn in de fysische omgeving, zoals de temperaturen, luchtsnelheden en luchtvochtigheid, de mate en snelheid waarin deze variëren, in menselijke aspecten als het activiteitenniveau, kleding en ervaringen en verwachtingen.

Thermisch comfort is belangrijk omdat ontevredenheid over de thermische omgeving, zeker als dat structureel en langdurig is, invloed heeft op het moreel en de prestatie. Verder beïnvloed de temperatuur de chemische samenstelling en activiteit van de lucht en heeft de luchtkwaliteit invloed op de gezondheid. En niet in de laatste plaats heeft thermisch comfort grote invloed op het energiegebruik. Onvoldoende begrip van thermisch comfort leidt in de praktijk tot een onnodig hoog energiegebruik door bijvoorbeeld te hoge temperaturen in de winter en te lage temperaturen in de zomer.

Oververhitting architecturaal counteren? Het kan!

Dankzij intensieve nachtventilatie vermomd als decoratieve gevelbekleding

Op de zuidkant van de nieuwbouwwoning van de familie Van Maele steekt de eerste verdieping zonder ramen een eind boven de ramen op het gelijkvloers uit. Die oversteek dat de zon op het warmste punt van de dag rechtstreeks op de ramen van het gelijkvloers schijnt. Ook zo kan je oververhitting binnenshuis dus voor zijn: dankzij de architectuur op zich. Al speelt ook nachtkoeling hier een cruciale rol.

“’s Nachts – en vaak zelfs ook overdag, afhankelijk van de periode in het jaar – zetten we consequent de nachtkoelingsluikjes open in de slaapkamers,” klinkt het bij Rimmert Van Maele. “Die doen goed hun werk, want door zo ’s nachts intensief te ventileren kan het binnen afkoelen tegen ’s anderendaags.

Gevelbekleding en nachtkoelingsroosters in 1

Ook mooi meegenomen is dat deze luikjes van buitenaf helemaal niet zichtbaar zijn maar perfect ingewerkt zitten achter de gevelbekleding. Zo zijn ze inbraakwerend waardoor de luikjes zelfs overdag kunnen open blijven terwijl iedereen gaan werken is. Een inbraakwerend nachtkoelingsrooster op zich is iets functioneels, maar door dit te integreren als decoratieve gevelbekleding draagt het volgens Rimmert Van Maele zelfs bij tot de architectuur. “Eigenlijk zijn het nu doorlopende liniuslamellen die als aanvullend accent op de bakstenen een deel van de gevel bekleden en waar de luikjes achter zitten,” beschrijft hij het. “Eigenlijk is het eerder de gevelbekleding die functioneert als nachtkoelingsrooster dan omgekeerd. Hadden we gekozen voor een ander type gevelbekleding, dan nog zouden we ook die gecombineerd hebben met de nachtkoelingsluikjes erachter.”

“De strakke lijnen van de Linius gevelbekleding gaan hand in hand met de karaktervolle gevelsteen van deze woning, die zelfs nog wordt versterkt door de aluminium bekleding,” omschrijft architecte Ilse Corne (Trant-architecten) het ontwerp. “De verfijnde horizontale belijning past perfect bij het ontwerp en loopt ook op de garagepoorten door, zodat die naadloos ingewerkt zijn.”

Gezond binnenklimaat

Met ook een Renson C+ ventilatiesysteem met natuurlijke toevoer van verse lucht via raamverluchtingen is het voor de familie Van Maele hoe dan ook steeds aangenaam vertoeven in hun nieuwe woning. “We wonen landelijk en zetten sowieso graag de ramen open voor voldoende verse buitenlucht. Natuurlijk kan dat niet elke periode van het jaar of op elk moment van de dag en dan de bewijzen de roosters boven de ramen hun nut. Op advies van onze installateur hebben we trouwens naast de verplichte afzuiging van vervuilde binnenlucht in de vochtige ruimtes ook onze slaapkamers op de centrale ventilatie-unit laten aansluiten. Toch niet onbelangrijk als je daar ruim 8u van de 24u op een dag doorbrengt.

www.renson.eu

RENSON®
Creating healthy spaces

Laat je meevoeren met de warmte

NIEUW perfera vloermodel

- Eigentijds design
- Tot A++ voor verwarming en A+++ voor koeling
- 3 unieke verwarmingsfuncties: verwarmingsboost, vloerverwarming, warmte-plus
- Dubbele luchtuitblaas zorgt voor een betere luchtverdeling
- Propere binnenlucht gegarandeerd met Flash Streamer
- Ingebouwde WIFI controller kan aan stembesturing gekoppeld worden

www.daikin.be

Geothermische warmtepomp HPG-I Premium

De geothermische warmtepompen HPG-I Premium zorgen voor een energie-efficiënte en duurzame invulling van verwarming en sanitair warm water. Dankzij een brede vermogensrange, een compact ontwerp en lange leidinglengtes kunnen deze warmtepompen flexibel worden toegepast bij zowel nieuwbouw als renovatie in woningen met een middelmatige tot lage verwarmingsvraag.

De grond-water-warmtepompen HPG-I Premium zijn beschikbaar in vier modellen zodat er voor elke behoefte steeds een optimale oplossing beschikbaar is: HPG-I S Premium (verwarming), HPG-I CS Premium (verwarming + passieve koeling), HPG-I DS Premium (verwarming + sanitair warm water) en HPG-I DCS Premium (verwarming + sanitair warm water + passieve koeling).

Voor de verwarming en de productie van sanitair warm water trekt de geothermische warmtepomp de nodige warmte uit de bodem. De constante brontemperatuur garandeert het hele jaar door een zeer hoog rendement van de warmtepomp. Dit is het belangrijkste verschil met lucht-lucht en lucht-water warmtepompen waar het rendement sterk afhankelijk is van de buitentemperatuur. Met passieve koeling kan de woning op een duurzame en extreem energiezuinige manier worden afgekoeld. Hiervoor wordt gekoeld water door de installatie gestuurd, vergelijking met wat gebeurt bij verwarming maar zonder dit grondwater eerst door de warmtepomp op te verwarmen (vandaar 'passieve koeling'). Hierdoor kan de woning met 4 à 5°C worden afgekoeld.

Voor meer informatie bezoek onze website https://www.stiebel-eltron.be/geothermische

STIEBEL ELTRON

De stand van zaken in de houtbouw in België

Om de twee jaar stelt het Office économique wallon du bois een nieuw rapport op over de sociaal-economisch situatie van de houtsector in Wallonië. Tegelijkertijd publiceert Hout Info Bois een onderzoek naar de toestand van de houtbouw in België.

De recente overstromingen toonden opnieuw aan dat er dringend concrete maatregelen nodig zijn om de gevolgen van de klimaatverandering te bestrijden. Als verwerker van een natuurlijk, lokaal en oneindig hernieuwbaar materiaal is de houtsector ongetwijfeld een belangrijke partner in de transitie naar een koolstofarme samenleving. De Waalse houtsector vertegenwoordigt meer dan 18.000 jobs en 8.000 bedrijven. De bouw is daarbij de voornaamste motor, die steeds vaker kiest voor hout: vandaag wordt in België bijna één huis op tien uit hout opgetrokken! Maar net als de houtbouw maakt ook de houtsector een evolutie door. Wat is de balans van de afgelopen 10 jaar? Wat zijn de huidige trends? Wat zijn de vooruitzichten voor deze sector, die een sleutelrol zal spelen in de strijd tegen de klimaatverandering?

Tien jaar houtbouw in België In tien jaar tijd heeft de houtbouw in ons land heel wat terrein gewonnen. Dit zijn de belangrijkste bevindingen van een nieuwe enquête over de houtbouw in België. Wat is het profiel van houtbouwbedrijven? Hoe evolueert het aantal nieuwe houtconstructies? Hoe zit het met marktaandelen? Welke houtbouwsystemen zijn populair? Wat is de verhouding tussen residentiële en niet-residentiele gebouwen? En wat met de werkgelegenheid?

Al deze vragen komen aan bod in de nieuwe enquête. Voor de vijfde keer ging Hout Info Bois op zoek naar antwoorden in samenwerking met het Office Economique Wallon du Bois (OEWB) en het Platform Houtbouw van de Waalse Bouwconfederatie.

Trends opsporen "We beschikken nu over precieze cijfers voor een periode van 10 jaar, waaruit we duidelijke trends kunnen afleiden," zegt Hugues Frère, directeur van Hout Info Bois. "De resultaten tonen aan dat de houtsector in België een groot economisch potentieel herbergt. Hopelijk pikken ook de beleidsmakers die boodschap op."

Wat kunnen we leren uit 10 jaar enquêtes over de houtbouw in België? Bijna één op tien nieuwbouwwoningen is een houten

constructie. Daarmee is de houtbouw een belangrijke motor voor de ontwikkeling en de valorisatie van de Waalse en Europese bossen. Het is een essentiële economische schakel binnen de houtsector. Nee, bouwen met hout draagt niet bij tot ontbossing. Voor de bouw van houten woningen in België wordt slechts 2,44% van het jaarlijks geproduceerde constructiehout gebruikt. De impact van de bouw op het bos is dus te verwaarlozen. Afgezien daarvan komt bijna 100% van het hout dat in de bouw wordt gebruikt, uit Europa. In Europa neemt de voorraad hout op stam echter voortdurend toe als gevolg van de combinatie van een groeiend bosareaal (640.000 ha/jaar in de afgelopen 30 jaar), en het feit dat er slechts een deel van de aangroei wordt gekapt (73%).

Bouwen met hout is bovendien goed voor het milieu. Gemiddeld 11% van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen is afkomstig van de bouw, voor alle materialen samen, en het structuurmateriaal van gebouwen kan tot 50% van de totale hoeveelheid opgeslagen koolstof uitmaken (30% voor de buitenkant en 20% voor de binnenkant). Hout is dus een logische keuze. ■

Architectenkrant is een maandblad uitsluitend bestemd voor de professionelen in de architectuur

www.architectenkrant.be

Maria van Hongarijelaan 64 b6, 1083 Brussel
Tel. 02 772 40 47 - Fax : 02 771 98 01
info@media-xel.com

Redactie : Nicolas Houyoux - hoofdredacteur
nicolas.houyoux@media-xel.com

Publication Manager / Advertenties
Bea Buyse: Tel. + 32 (0)477 77 93 68
bea.buyse@media-xel.com

Clicks + Leads afdeling
Kathleen Metten: Tel: + 32 (0)472 72 34 81
kathleen.metten@media-xel.com

Totaal bereik : 13.700 architecten.
Artikels, foto's en tekeningen in het redactioneel gedeelte van de Architectenkrant bevatten geen publiciteit; producten en bedrijven worden hier uitsluitend vermeld ter informatie van de lezers. Artikels met informatie van eerder publicitaire aard worden opgenomen met de vermelding 'productinfo, advertorial,..'. Alleen de auteurs zijn verantwoordelijk voor de artikels, foto's, illustraties en standpunten die in de Architectenkrant verschijnen.

Copyright 2021 - MediaXel bvba.
Alle rechten voorbehouden, die van vertaling inbegrepen. Paraît également en français.

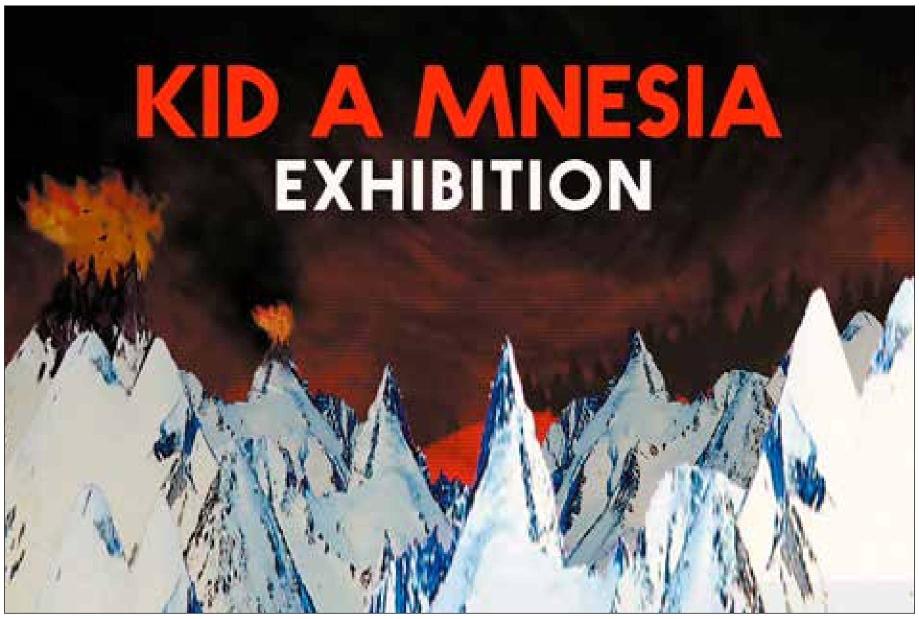

De wondere wereld van Radiohead op de PS5

Radiohead staat bekend als tegendraadse band die de dingen net even anders aanpakt dan andere artiesten. Dat blijkt nu ook weer uit de release van een 'game' voor de PlayStation 5.

Begin september was er de zogenaamde Playstation Showcase, een presentatie van de games die in ontwikkeling zijn voor deze console. Daar viel de naam Radiohead al direct op. Zeker omdat de band de samenwerking heeft gezocht met Epic Games, de ontwikkelaar die we vooral kennen van games als Fortnite en Gears of War en de Unreal Engine. Onze interesse was gewekt.

Online expositie

Dit bedrijf is dus samen met Radiohead aan de slag te gaan voor de creatie van Kid A Mnesia: Exhibition. Deze 'game' is nu gratis te downloaden voor de PS5, PC en Mac. Game is in dit geval niet het juiste woord, beter is het om het een online expositie te noemen. Centraal staat het recent verschenen dubbelalbum Kid A Mnesia van Radiohead.

Met de controllers bestuur je een voor jou onzichtbaar personage dat rond kan dwalen in een omgeving die het best valt te omschrijven als een combinatie van een spookachtige fantasiewereld en een museum in een voormalig industrieel complex. Zelf moest ik af en toe denken aan gebouwen als het Tate Modern in Londen of De Pont in Tilburg.

Tijdens het spelen/rondwandelen loop je door de gangen van een enorm gebouw. Op de muren zie je kunst, projecties of graffiti die verwijst naar het artwork dat Stanley Donwood voor de album Kid A en Amnesiac ontwierp. Meestal is dat geen vrolijke kost, maar er zit ook her en der wat bitterzoete humor tussen. Tijdens het ronddwalen hoor je een minimalistische soundtrack gebaseerd op de muziek van de twee albums in kwestie.

Een juiste volgorde om de expositie te bezoeken is er niet. Af en toe staan er wel wat pijlen op muren, maar dat is geen garantie om niet te verdwalen. Als je zeker wil zijn dat je alles hebt gezien en gehoord, dan is er op de website https://kida-mnesia.com/ een plattegrond te vinden. Daar zie je ook welke nummers er centraal staan in welke ruimtes. Zoals gezegd hoor je vooral minimalistische flarden van de muziek, maar er zijn plekken waar de nummers wat meer centraal staan. Het is leuk om daar naar op zoek te gaan.

Visuele ervaring

Mijn favoriete ruimte is een enorme hal waar in het midden een soort kubus gemaakt van beeldschermen hangt. Als je via een trap een soort van galerij oploopt, kom je op plaatsen waar de beelden plots de gehele ruimte vullen. Een visuele ervaring die je zelden ervaart op een gamingconsole. Het is daarom prijzenswaardig dat Radiohead en Epic Games het hebben aangedurfd om de krachtige hardware van de PS5 voor een ander doel in te zetten dan alleen het spelen van reguliere games.

Het zou mooi zijn dat op basis van deze online expositie er vaker geëxperimenteerd gaat worden met muziek en kunst. Zeker in tijden dat reizen niet altijd mogelijk is of makkelijk gaat. Het was namelijk ook de bedoeling dat deze expositie plaats zou vinden in een locatie ergens in Londen. Mede door de wereldwijde pandemie is dat nu een digitale expo geworden. Wil je meer achtergrondinfo dan is een blog van Thom Yorke en Stanley Donwood op de website van Playstation een aanrader.

Radiohead is trouwens dankzij deze release ook in een aantal populaire games te vinden. Zo krijg je exclusief een Radiohead-nummer en laadscherm in Fortnite, is er een speciale vlag in Rocket League en kun je Fall Guys spelen verkleed als de Crying Minotaur. ■

Samenwerken aan duurzame schoonheid
Echte schoonheid laat je liever niet los. Daarom draaien jouw projecten niet alleen om esthetiek, maar ook om duurzaamheid. Alleen zo kunnen je klanten een leven lang genieten van jouw realisaties. Samen met Reynaers Aluminium geef je je projecten die tijdloze kracht. Onze hoogkwalitatieve toepassingen in aluminium inspireren je op talloze manieren en doorstaan moeiteloos de tand des tijds. Zodat jouw creaties gelijkstaan aan blijvend woonplezier.
Reynaers Aluminium
Ramen.
Deuren.
Glasgevels.
Together for better
Manhatten Center ©Jaspers-Eyers Architects & Philippe van Gelooven